

Undersøkelse av hovedfags- og masterstudenters gjennomføring og vurdering av studiesituasjonen

INGRID HELGØY

STURLA HERFINDAL

TORGEIR SVERI

STEIN ROKKAN SENTER FOR FLERFAGLIGE SAMFUNNSSTUDIER

UNIVERSITETSFORSKNING BERGEN

JUNI 2006

Notat 5 - 2006

Innhold

FORORD.....	3
SAMMENDRAG.....	4
SUMMARY.....	5
INNLEDNING.....	7
UTVALG OG REPRESENTATIVITET.....	7
STUDENTENS TIDSBRUK I HOVEDFAGS- OG MASTERSTUDIET.....	8
STUDENTENES SOSIOØKONOMISKE BAKGRUNN.....	13
STARTFASENS BETYDNING FOR GJENNOMFØRING AV HOVEDFAGS- ELLER MASTERSTUDIET.....	18
PROSJEKTTILKNYTNING.....	23
BETYDNINGEN AV EN BINDENDE TIDSRIST I HOVEDFAGS- ELLER MASTERSTUDIET.....	26
STUDENTENES EGNE HOLDNINGER TIL NORMERT TID.....	29
VEILEDNINGENS BETYDNING FOR GJENNOMFØRING AV STUDIET.....	32
OPPSUMMERING.....	45
Vedlegg 1.....	47
Vedlegg 2.....	60

Forord

Rokkansenteret gjennomførte våren 2006 en spørreskjemaundersøkelse om hovedfags- og masterstudenters gjennomføring av studiet samt om studentenes egen vurdering av studiesituasjonen på oppdrag fra Utdanningsavdelingen, Universitetet i Bergen. I den følgende dokumentasjonsrapporten presenteres utvalgte funn fra spørreskjemaundersøkelsen. Som vedlegg følger spørreskjemaet med den fullstendige frekvensfordelingen. Undersøkelsen er gjennomført av Ingrid Helgøy, Sturla Herfindal og Torgeir Sveri. Ingrid Helgøy har vært prosjektleder.

Ingrid Helgøy
Prosjektleder

Sammendrag

En spørreskjemaundersøkelse ble våren 2006 utført blant 834 hovedfags- og mastergradsstudenter ved UiB. Utvalget bestod av studenter som avla endelig eksamen våren 2005 og/eller ble registrert som hovedfags- eller mastergradsstudent høsten 2003. 381 studenter besvarte spørreskjemaet noe som ga en svarprosent på 52 %. Undersøkelsen viste at hoveddelen av respondentene brukte over normert tid i hovedfags- eller masterstudiet: om lag en fjerdedel av studentene avla eksamen til normert tid mens tre fjerdedeler enten avla eksamen til over normert tid eller hadde hittil i studiet brukt mer enn normert tid. Variasjonen i gjennomføring var stor mellom fakultetene; det matematisk naturvitenskapelige fakultetet fremstod med hurtigst gjennomføring mens det samfunnsvitenskapelige fakultetet befant seg i den motsatte enden av skalaen. Etter innføring av masterstudiet har det medisinske fakultetet økt andelen studenter som har gjennomført på normert tid betydelig og det samme har det historisk filosofiske fakultetet. I denne rapporten har vi pekt på ulike faktorer som kan bidra til å forklare de fakultetsvise forskjellene. Kjønn- og aldersforskjeller, forsørgelsesbyrde og arbeid ved siden av studiet kan forklare litt av forskjellene. Tidspunktet studentene kommer i gang med oppgaveskrivingen, hvordan problemstillingen blir til og hvorvidt oppgaven skrives i tilknytning til et forskningsprosjekt har også betydning for forløpet. Det store flertallet av mat nat studentene hadde en svært positiv innstilling til den bindende tidsfristen og tillot den stor vekt i forklaringen av hvorfor så mange studenter ved dette fakultetet avla eksamen til normert tid. Holdningene til å avlegge eksamen til normert tid varierte betydelig mellom fakultetene: HF og SV studentene syntes ikke det var så viktig å levere til normert tid, mens det ble vurdert som viktigere for studentene ved de andre tre fakultetene. Veilederes holdning til normert tid varierte også betydelig mellom fakultetene; veiledere ved MN fakultetet var i størst grad opptatt av dette mens veiledere ved SV var minst opptatt av at deres studenter skulle avlegge eksamen til normert tid. Det var en tydelig tendens til at studenter som hadde en veileder som var opptatt av at de skulle fullføre studiet innenfor normert tid også fullførte til normert tid og at tidlig kontakt med veileder hadde betydning for gjennomføringen. Hyppig veiledning og normert tidsbruk i studiet henger også sammen. Til slutt var det store flertallet av studentene godt fornøyd med den veiledningen de fikk uavhengig av hvor lang tid de brukte på å fullføre studiet.

Summary

This paper reports on results from a survey carried out among a selection of 834 master students at University of Bergen. Only students which took final exam in the spring 2005 or were registered as a master student in the autumn 2003 are included in the survey. 52% returned the questionnaire. The majority (approximately 75%) of the students deviated from the standard study period. The Faculty of Medicine had the most students completed the study within the standard study period while the Faculty of Social Science had the least. The variation among the faculties can be explained by several factors like gender and age differences, family responsibilities and students' participation in the working life. Further, of importance is also an early start of writing the thesis, to which extent students are integrated in a research project and the way the research question was initiated. Students at the Faculty of Mathematics and Natural Sciences, which were committed to complete the thesis within the standard study period, attached great significance to this arrangement. The majority of the students at the Faculty of Social Science and the Faculty of History and Philosophy did not agree in the importance of completing the Master thesis within the standard study period as opposed to students at the other faculties. We also revealed variation among the supervisors attitude towards standard study period; supervisors at the Faculty of Mathematics and Natural Sciences was the most eager to carry through students while supervisors at the Faculty of Social Sciences was the least. Eager supervisors and frequent tutorials were of great importance for the length of the study period.

Innledning

Rokkansenteret fikk våren 2006 i oppdrag fra Utdanningsavdelingen, Universitetet i Bergen, å foreta en spørreskjemaundersøkelse om hovedfags- og masterstudenters gjennomføring av studiet samt om studentenes egen vurdering av studiesituasjonen. Spørreskjemaet ble sendt til alle studentene ved UiB som tok hovedfags- eller mastergradseksamen våren 2005 og/eller ble registrert som hovedfags- eller mastergradsstudent høsten 2003. Utvalget bestod opprinnelig av 834 studenter som alle fikk tilsendt spørreskjemaet. Etter andre gangs purring og endelig tidsfrist kom 106 utsendte skjema i retur pga adresse ukjent/flyttet til utlandet. Utvalget ble dermed redusert til 728 kandidater. 381 har besvart spørreskjemaet noe som gir en svarprosent på 52 %. Spørreskjemaet og svarfordelinger er vedlagt denne rapporten (Vedlegg 1). I den følgende dokumentasjonsrapporten presenteres utvalgte funn fra spørreskjemaundersøkelsen. Her har vi hovedsakelig fokusert på studentenes gjennomføring av hovedfags- og master studiet etter hvilket fakultet de tilhører. Deretter har vi valgt å presentere seks hovedgrupper av faktorer som kan belyse forskjeller i gjennomføring mellom de ulike fakultetene. Først presenterer vi hvor mange semester studentene som begynte på høyere grads studier høsten 2003 brukte på hovedfags- eller masterstudiet sortert etter fakultet. Videre følger et avsnitt om hvordan studentene fordeler seg *sosiodemografisk*; alder, kjønn, barn og arbeid. Deretter har vi valgt å trekke frem hvordan *startfasen* erfares av studentene. Dette er en fase som antas å være av stor betydning for hvordan studiet gjennomføres. *Prosjekttilknytning* har også vist seg å ha betydning for brukt tid i studiet noe vi viser i neste avsnitt. Studentenes holdninger og erfaringer med *tidsfrist* er neste tema i rapporten. Dette er særlig aktuelt for respondentene fra mat nat fakultetet som har innført en endelig tidsfrist for levering av masteroppgaven, men undersøkelsen viser at også andre studenter har meninger om og holdninger til tidsfrister. Vi fokuserer videre på spørsmålet om hvilke *holdninger* studentene har til normert tid i hovedfags- og masterstudiet, og hvilke fakultetsvise forskjeller vi finner. Oppfatter studentene normert tid som et nyttig pressmiddel eller oppfattes tidsfristen som en byråkratisk fantasi? Tilslutt trekker vi frem den kanskje viktigste faktoren for gjennomføring, nemlig hvordan *veiledningen* har fungert for studentene. Er veilederne opptatt av at studentene skal levere til normert tid og i hvilken grad er studentene fornøyd med den veiledningen de mottar/mottok?

Utvalg og representativitet

Utdanningsavdelingen ønsket å inkludere studenter fra alle fakultet ved Universitetet i Bergen som tilbyr hovedfags- og/eller master utdanning i spørreskjemaundersøkelsen. Populasjonen i utvalget bestod av alle studenter som tok eksamen våren 2005 og/eller registrerte seg som hovedfags- eller masterstudent høsten 2003. Inkludert i utvalget var studenter som avla hovedfags- eller mastergradseksamen på normert tid (påbegynte studiet høsten 2003, uteksaminert våren 2005), og studenter som har brukt over normert tid (det vil si studenter som påbegynte studiet før våren 2003 og som ble uteksaminert

høsten 2005 eller studenter som påbegynte studiet våren 2003 og som fremdeles er registrert som studenter). Utvalget gir dermed muligheter for å sammenligne langs flere dimensjoner: fakultetsvis, hovedfagsstudiet kontra masterstudiet, studenter som har levert på normert tid kontra studenter som har brukt over normert tid og uteksaminerte studenter versus ikke-uteksaminerte studenter.

Vi utarbeidet et spørreskjema som ble sendt til et utvalg på 886 studenter. Inkludert i utvalget var 52 masterstudenter innenfor profesjonsstudiet i odontologi, som det på et senere tidspunkt viste seg skulle vært slettet fra adresselisten vi mottok. Utvalget ble derfor redusert til 834 studenter. Etter andre gangs purring hadde vi fått 106 utsendte skjemaer i retur på grunn av adresse ukjent/flyttet til utlandet. Innen fristen mottok vi 381 besvarte spørreskjemaer. Svarprosenten er dermed på 52 %. Ut fra dette kan representativiteten sies å være akseptabel.

Tabell 1 viser svarfordeling etter fakultet.

Tabell 1. Utvalget fordelt på fakultet og antall svar pr fakultet

	HF	MN	MED	SV	PSYK	Sum
Utvalg	220	204	79	261	70	834
Antall svar	99	84	37	112	49	381

Tenker vi oss at frafallet grunnet retur fra utvalget fordelte seg noenlunde likt etter fakultet kommer svarprosenten likt ut mellom fakultetene. Psykologisk fakultet er et unntak siden vi her oppnådde en svarprosent på 70 % (49 besvarte skjemaer av det opprinnelige utvalget) mens vi kan anslå at de andre fakultetene (etter fratrekk i utvalget) legger seg i underkant eller i overkant av 50 % svar. Når det gjelder representativiteten for gruppen av studenter som har fullført versus studenter som ikke har fullført består den første gruppen av 237 studenter (fra et utvalg på 506) og den andre gruppen av 143 (fra et utvalg på 328). Dermed ser vi at gruppene har nokså lik svarprosent (46 % henholdsvis 43 %) når vi antar at de returnerte skjemaene får likt frafall i de respektive utvalg. Vi fikk en god spredning på instituttene fra ved hvert fakultet. I rapporten trekker vi kun frem de fakultetsvise forskjellene.

Studentens tidsbruk i hovedfags- og masterstudiet

Alle fakulteter ved Universitetet i Bergen har fra høsten 2003 innført 4 semester som normert studietid for hovedfags- og masterstudiet. Ved noen fakultet, som ved medisinsk og psykologisk fakultet er det lagt opp til at flertallet av studentene gjennomfører studiet som deltidsstudie ved siden av full jobb. Normert tid for deltidsstudiene er 8 semester. Tabell 2 viser hvor mange prosent av studentene som har fullført på normert tid, på over normert tid og hvor stor andel som ikke har levert (og som dermed har brukt lenger enn normert tid).

Tabell 2. Gjennomføringsgrad og bruket tid fordelt på fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Har du fullført mastergrad/hovedfag?	Nei	38	49	30	19	7	143
		26,6%	34,3%	21,0%	13,3%	4,9%	100,0%
		38,4%	43,8%	61,2%	52,8%	8,3%	37,6%
	Ja, på normert tid	18	13	13	6	39	89
		20,2%	14,6%	14,6%	6,7%	43,8%	100,0%
		18,2%	11,6%	26,5%	16,7%	46,4%	23,4%
	Ja, på over normert tid	41	48	6	10	32	137
		29,9%	35,0%	4,4%	7,3%	23,4%	100,0%
		41,4%	42,9%	12,2%	27,8%	38,1%	36,1%
	Ja, på under normert tid	2	2	0	1	6	11
		18,2%	18,2%	,0%	9,1%	54,5%	100,0%
		2,0%	1,8%	,0%	2,8%	7,1%	2,9%
Total		99	112	49	36	84	380
		26,1%	29,5%	12,9%	9,5%	22,1%	100,0%
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		26,1%	29,5%	12,9%	9,5%	22,1%	100,0%

I denne rapporten har vi valgt å summere og prosentuerer de fleste krysstabellene både horisontalt, vertikalt og totalt. I tabellene presenteres frekvensene i første linje, den horisontale prosentfordelingen i andre linje, den vertikale prosentfordelingen i tredje linje og den totale prosentfordelingen i fjerde linje.

Vi ser at totalt sett har om lag en fjerdedel av studentene, 23,4 %, avlagt hovedfags- eller mastergradseksamen til normert tid. 36,1 % av studentene har avlagt eksamen på over normert tid mens 37,6 % har ikke avlagt eksamen. Blant denne siste gruppen inngikk det mest sannsynlig en del studenter som har hoppet av studiet. Ser vi på studenter som har brukt over normert tid og som ikke har fullført studiet utgjorde disse en prosentandel på 73,7 %. En svært liten andel av studentene (11 personer) har avlagt eksamen på under normert tid og utgjorde 2,9 %.

Vi fant interessante fakultetsvise forskjeller i gjennomføringstid. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN fakultet) hadde størst andel studenter som leverte til normert tid, 46,4 %. Legger vi til de 7,1 % av MN studentene som avla eksamen på under normert tid kommer prosentandelen opp i 53,5 %. Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV fakultet) hadde minst andel studenter som leverte til normert tid, kun 11,6 %. Ved medisinsk fakultet (med fakultet) og det historisk filosofiske fakultet (HF fakultet) fullførte henholdsvis 16,7 % og 18,2 % av studentene på normert tid.

Psykologisk fakultet (Psyk fakultet) havner i en mellomstilling ved at 26,5 % av studentene leverte til normert tid.

Ser vi isolert på andelen av studentene som leverte på over normert tid er ikke skillet mellom MN og de andre fakultetene like stort, 38,1 % mot henholdsvis 41,4 % og 42,9 % ved HF og SV fakultetet. I denne gruppen havnet kun 12,2 % fra Psyk fakultet mens 27,8 av masterstudentene fra Med fakultet brukte over normert studietid. Psyk og Med fakultetene hadde en stor gruppe studenter som ikke har avlagt eksamen, men det kan i stor grad skyldes at flertallet studerte på deltid, og at de etter normert tid ikke skal levere hovedfags- eller masterfagsoppgaven før ved utgangen av 2007. MN på sin side hadde liten andel studenter som ikke har fullført studiet, kun 8,3 %. SV og HF fakultetene hadde den desidert største andel studenter som ikke har fullført og gjelder for hele 43,8 % av SV studentene og 38,4 % av studentene fra HF. Siden utvalget bestod av studenter som påbegynte studiet høsten 2003, og tatt i betraktning at disse fakultetene hadde liten andel deltidsstudenter, må det slutes at det store flertallet av disse studentene har brukt over normert tid. Hvis vi summerer studentene som har «avlagt eksamen på over normert tid» og «ikke fullført eksamen» forsterkes forskjellen ytterligere mellom SV og HF på den ene siden og MN fakultetet på den andre siden. Hele 86,7 % av SV studentene og 79,8 % av HF studentene hadde avlagt eksamen på over normert tid eller inngikk i gruppen «ikke fullført», mens dette var tilfelle for 46,4 % av MN studentene, hvor som sagt kun en mindre andel av disse ikke har fullført hovedfags- eller mastergradseksamen.

Tabell 3. Gjennomføringsgrad fordelt på fakultet for studenter som påbegynte hovedfags- eller masterstudie høsten 2003

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Har du fullført mastergrad/hovedfag?	Nei	22	36	21	16	4	99
		22,2%	36,4%	21,2%	16,2%	4,0%	100,0%
		51,2%	60,0%	70,0%	66,7%	10,8%	51,0%
		11,3%	18,6%	10,8%	8,2%	2,1%	51,0%
	Ja, på normert tid	12	9	7	3	25	56
		21,4%	16,1%	12,5%	5,4%	44,6%	100,0%
		27,9%	15,0%	23,3%	12,5%	67,6%	28,9%
		6,2%	4,6%	3,6%	1,5%	12,9%	28,9%
	Ja, på over normert tid	8	14	2	4	6	34
		23,5%	41,2%	5,9%	11,8%	17,6%	100,0%
		18,6%	23,3%	6,7%	16,7%	16,2%	17,5%
		4,1%	7,2%	1,0%	2,1%	3,1%	17,5%
Ja, på under normert tid	1	1	0	1	2	5	
	20,0%	20,0%	,0%	20,0%	40,0%	100,0%	
	2,3%	1,7%	,0%	4,2%	5,4%	2,6%	
	,5%	,5%	,0%	,5%	1,0%	2,6%	
Total		43	60	30	24	37	194
		22,2%	30,9%	15,5%	12,4%	19,1%	100,0%
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		22,2%	30,9%	15,5%	12,4%	19,1%	100,0%

Hvis vi videre konsentrerer oss om gruppen studenter som påbegynte hovedfag eller masterstudie høsten 2003, samme år som masterstudiet ble innført, var andelen studenter som fullførte studiet på normert tid større ved de fleste fakultetene, og markant størst ved mat nat fakultetet. Hele 67,6 % av studentene i dette tidsrommet fullførte til normert tid. Når vi skilte ut denne gruppen fikk vi også en stor økning i andelen som leverte til normert tid i forhold til totalen ved HF fakultetet, 27,9 % versus 18,2 %. For SV sin del økte ikke andelen mer enn 3–4 % når vi sammenlignet høst 2003-kullet med hele utvalget, det vil si en økning fra 11,6 % til 15 %. Videre plasserte en større andel av studentene ved SV og HF som påbegynte høyere grads utdanning høsten 2003 seg i kategorien «ikke avlagt eksamen». Hele 60 % ved SV og 51,2 % ved HF hadde ikke avlagt eksamen mens en mindre andel enn totalgruppen avla eksamen til over normert tid. 18,6 % av HF studentene og 23,3 % av SV studentene som begynte høyere gradsstudier høsten 2003 har avlagt eksamen, og brukte dermed et semester over normert tid. Gruppen som brukte to eller flere semestre over normert tid gjenspeiles i den økte andelen som ikke hadde avlagt eksamen. Gruppen som hadde avlagt eksamen

på over normert tid eller som enda ikke har avlagt eksamen er drastisk redusert på MN fakultetet, og har sunket fra 46,4 % til 27 %. For Psyk og Med fakultetene blir andelen litt lavere i kategorien normert tidsbruk og litt større i kategorien «ikke avlagt eksamen», noe som følger av den nevnte andelen deltidsstudenter ved disse fakultetene.

Så langt er det klart at flertallet av studentene totalt sett bruker over normert tid. Men hvor mange semestre over normert tid dreier det seg om?

Tabell 4 Antall registrerte semestre på hovedfags- eller masterstudiet fordelt på fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Hvor mange semestre var du/har du vært registrert som master-/hovedfagsstudent?	2	0 ,0%	1 ,9%	0 ,0%	1 2,9%	0 ,0%	2 ,5%
	3	4 4,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	3 3,7%	7 1,9%
	4	24 24,2%	16 14,4%	10 20,8%	8 22,9%	42 51,2%	100 26,7%
	5	24 24,2%	27 24,3%	6 12,5%	7 20,0%	16 19,5%	80 21,3%
	6	40 40,4%	56 50,5%	23 47,9%	14 40,0%	8 9,8%	141 37,6%
	7	1 1,0%	2 1,8%	0 ,0%	1 2,9%	5 6,1%	9 2,4%
	8	2 2,0%	6 5,4%	5 10,4%	2 5,7%	3 3,7%	18 4,8%
	9	1 1,0%	0 ,0%	2 4,2%	0 ,0%	0 ,0%	3 ,8%
	10	1 1,0%	3 2,7%	0 ,0%	2 5,7%	4 4,9%	10 2,7%
	11	1 1,0%	0 ,0%	1 2,1%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,5%
	13	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 1,2%	1 ,3%
	15	0 ,0%	0 ,0%	1 2,1%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	20	1 1,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 ,3%
	Total	99 100,0%	111 100,0%	48 100,0%	35 100,0%	82 100,0%	375 100,0%

For HF og SV studentenes del fant vi en opphopning av studenter som brukte eller hittil har brukt fem eller seks semestre, 74,8 % av SV studentene og 64,6 % av HF studentene. Det er videre verd å merke seg at svært få brukte mer enn 6 semestre ved disse fakultetene. For Psyk og Med fakultetene fant vi den samme opphopningen men studentene strekker seg her over flere semestre, grunnet den store andelen som studerer deltid ved disse fakultetene. For MN fakultetet lå hovedvekten på 4 semestre (51,2 % av studentene) og 5 semestre (19,5 % av studentene). Mens kun 9,8 % av studentene ved

dette fakultetet brukte eller har brukt 6 semester var prosentandelen 50,5 % og 40,4 % ved henholdsvis SV og HF fakultetet.

Studentenes sosioøkonomiske bakgrunn

Når vi har sett at gjennomførings tid i studiet varierte mellom fakultetene er det interessant å spørre seg hvem studentene er. Hvordan fordeler de seg med hensyn til kjønn, alder, sivilstand, forsørgeransvar og arbeid ved siden av studiet?

Tabell 5 Studentenes kjønn fordelt på fakultet

							Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Kjønn: Mann		32	35	8	8	52	135
		23.7%	25.9%	5.9%	5.9%	38.5%	100.0%
		32.3%	31.3%	16.3%	22.2%	62.7%	35.6%
		8.4%	9.2%	2.1%	2.1%	13.7%	35.6%
Kvinne		67	77	41	28	31	244
		27.5%	31.6%	16.8%	11.5%	12.7%	100.0%
		67.7%	68.8%	83.7%	77.8%	37.3%	64.4%
		17.7%	20.3%	10.8%	7.4%	8.2%	64.4%
Total		99	112	49	36	83	379
		26.1%	29.6%	12.9%	9.5%	21.9%	100.0%
		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
		26.1%	29.6%	12.9%	9.5%	21.9%	100.0%

Tabell 5 viser at kvinner er i flertall i hovedfags- og masterstudiet, 64,4 % er kvinner mens 35,6 % er menn. Av tabellen ser vi at kvinner er i stort flertall på Psyk og Med fakultetet, henholdsvis 83,7 % og 77,8 %. Kvinner er også i stort flertall ved HF (67,7 %) og SV (68,8 %). Situasjonen er motsatt på MN fakultetet, her er menn i flertall og utgjør 62,7 % av studentene.

Tabell 6 Studentenes alder fordelt på fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Alder	23-26	12	43	1	2	40	98
		12,2%	43,9%	1,0%	2,0%	40,8%	100,0%
		12,1%	39,8%	2,0%	6,3%	48,2%	26,4%
		3,2%	11,6%	,3%	,5%	10,8%	26,4%
	27-29	42	45	4	6	25	122
		34,4%	36,9%	3,3%	4,9%	20,5%	100,0%
		42,4%	41,7%	8,2%	18,8%	30,1%	32,9%
		11,3%	12,1%	1,1%	1,6%	6,7%	32,9%
	30-39	31	11	9	8	12	71
		43,7%	15,5%	12,7%	11,3%	16,9%	100,0%
		31,3%	10,2%	18,4%	25,0%	14,5%	19,1%
		8,4%	3,0%	2,4%	2,2%	3,2%	19,1%
40-49	10	6	21	10	5	52	
	19,2%	11,5%	40,4%	19,2%	9,6%	100,0%	
	10,1%	5,6%	42,9%	31,3%	6,0%	14,0%	
	2,7%	1,6%	5,7%	2,7%	1,3%	14,0%	
50-60	4	3	14	6	1	28	
	14,3%	10,7%	50,0%	21,4%	3,6%	100,0%	
	4,0%	2,8%	28,6%	18,8%	1,2%	7,5%	
	1,1%	,8%	3,8%	1,6%	,3%	7,5%	
Total	99	108	49	32	83	371	
	26,7%	29,1%	13,2%	8,6%	22,4%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	26,7%	29,1%	13,2%	8,6%	22,4%	100,0%	

Som forventet hadde Psyk og Med fakultetene de eldste studentene noe som forklares ved at en stor andel her påbegynner en master på deltid etter en periode i arbeidslivet. På Psyk fakultet var kun 10,2 % av studentene under 30 år mens ved Med fakultet var 25 % av studentene under 30 år. Over halvparten av studentene ved de to fakultetene var i aldersgruppene 40–59 år. Noe overraskende var det at HF studentene også hadde forholdsvis høy alder; 31,3 % befant seg i aldersgruppen 30–39 og ser vi på aldersgruppene mellom 30–59 samlet fordelte hele 45,4 % seg på disse aldersgruppene. De yngste studentene fant vi på SV og MN fakultetene, hvor begge hadde rundt 80 % av sine studenter i aldersgruppen 23–29 år.

Tabell 7 Studentenes sivilstand fordelt på fakultet

	Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
	Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Gift/samboer	65	57	42	24	43	231
	28,1%	24,7%	18,2%	10,4%	18,6%	100,0%
	65,7%	51,4%	85,7%	68,6%	51,8%	61,3%
	17,2%	15,1%	11,1%	6,4%	11,4%	61,3%
Ugift	34	54	7	11	40	146
	23,3%	37,0%	4,8%	7,5%	27,4%	100,0%
	34,3%	48,6%	14,3%	31,4%	48,2%	38,7%
	9,0%	14,3%	1,9%	2,9%	10,6%	38,7%
Total	99	111	49	35	83	377
	26,3%	29,4%	13,0%	9,3%	22,0%	100,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	26,3%	29,4%	13,0%	9,3%	22,0%	100,0%

Aldersfordelingen mellom fakultetene ser ut til å ha sammenheng med studentens sivilstand. Generelt sett var et stort flertall av studentene gift eller samboer. Psyk og Med fakultetene, i tillegg til HF fakultetet hadde flest studenter som var gift/samboer, henholdsvis 85,7 %, 68,6 % og 65,7 % var gift/samboer. Følgelig hadde SV og MN fakultetene noe mindre andel, om lag 50 % er her gift/samboer.

Tabell 8 Studentenes forsørgeransvar fordelt på fakultet

	Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total	
	Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat		
Antall barn du hadde forsørgeransvar for i studieperioden:	0	56 24,1%	89 38,4%	10 4,3%	14 6,0%	63 27,2%	232 100,0%
	1	60,9%	84,8%	20,8%	41,2%	77,8%	64,4%
		15,6%	24,7%	2,8%	3,9%	17,5%	64,4%
		20 32,3%	10 16,1%	14 22,6%	5 8,1%	13 21,0%	62 100,0%
	2	21,7%	9,5%	29,2%	14,7%	16,0%	17,2%
		5,6%	2,8%	3,9%	1,4%	3,6%	17,2%
		11 28,9%	2 5,3%	12 31,6%	8 21,1%	5 13,2%	38 100,0%
	3	12,0%	1,9%	25,0%	23,5%	6,2%	10,6%
		3,1%	,6%	3,3%	2,2%	1,4%	10,6%
		3 12,5%	3 12,5%	11 45,8%	7 29,2%	0 ,0%	24 100,0%
	4	3,3%	2,9%	22,9%	20,6%	,0%	6,7%
		,8%	,8%	3,1%	1,9%	,0%	6,7%
		1 33,3%	1 33,3%	1 33,3%	0 ,0%	0 ,0%	3 100,0%
	6	1,1%	1,0%	2,1%	,0%	,0%	,8%
		,3%	,3%	,3%	,0%	,0%	,8%
1 100,0%		0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	1 100,0%	
Total	1,1%	,0%	,0%	,0%	,0%	,3%	
	,3%	,0%	,0%	,0%	,0%	,3%	
	92 25,6%	105 29,2%	48 13,3%	34 9,4%	81 22,5%	360 100,0%	
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	25,6%	29,2%	13,3%	9,4%	22,5%	100,0%	
	25,6%	29,2%	13,3%	9,4%	22,5%	100,0%	

Om lag en tredjedel av studentene (35,6 %) hadde forsørgeransvar for 1 eller flere barn i studieperioden. SV fakultetet og MN fakultetet skilte seg klart ut når det gjaldt studenter som ikke hadde forsørger ansvar, hele 84,8 % av SV og 77,8 % av MN studentene hadde ikke barn å forsørge, og blant de som hadde forsørgeransvar gjaldt det i stor grad for et barn. Ved de andre fakultetene fant vi både en større andel studenter som hadde forsørgeransvar og også for flere barn. Omlag 80 % av studentene ved Psyk fakultet, 60 % ved Med fakultet og 40 % ved HF hadde forsørgeransvar. Av studentene ved Psyk og Med fakultetene hadde om lag 45 % to eller tre barn å forsørge, ved HF hadde de fleste med forsørgeransvar et eller to barn å forsørge.

Generelt sett hadde få av studentene aleneforsørgeransvar i hele eller deler av hovedfags- eller mastergradsstudiet. Psyk og Med fakultetene er kanskje unntaket her

siden om lag 20 % av studenter med forsørgeransvar har hatt aleneforsørgeransvar helt eller i deler av studieperioden.

Når det gjelder studentenes arbeidssituasjon i løpet av hovedfags- eller masterstudiet arbeidet det store flertallet av studentene ved siden av studiene. Den største gruppen av studenter i arbeid fant vi ved Psyk og Med fakultetene, siden disse i stor grad tok studiet på deltid, mens 71,1 % av MN, 78,8 % av HF og 80,4 % av SV studentene hadde arbeid ved siden av studiene.

Tabell 9 Studenters arbeid og stillingsprosent etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Hvis ja, hvor stor stillingsprosent i studieperioden? (Gjennomsnittlig anslag utenom sommerferien).	1-24%	35	51	3	3	31	123
		28,5%	41,5%	2,4%	2,4%	25,2%	100,0%
		44,9%	56,0%	6,7%	8,6%	51,7%	39,8%
		11,3%	16,5%	1,0%	1,0%	10,0%	39,8%
	25 - 49 %	23	24	4	5	17	73
		31,5%	32,9%	5,5%	6,8%	23,3%	100,0%
		29,5%	26,4%	8,9%	14,3%	28,3%	23,6%
		7,4%	7,8%	1,3%	1,6%	5,5%	23,6%
	50 - 74 %	5	10	8	9	4	36
		13,9%	27,8%	22,2%	25,0%	11,1%	100,0%
		6,4%	11,0%	17,8%	25,7%	6,7%	11,7%
		1,6%	3,2%	2,6%	2,9%	1,3%	11,7%
75 - 100 %	15	6	30	18	8	77	
	19,5%	7,8%	39,0%	23,4%	10,4%	100,0%	
	19,2%	6,6%	66,7%	51,4%	13,3%	24,9%	
	4,9%	1,9%	9,7%	5,8%	2,6%	24,9%	
Total	78	91	45	35	60	309	
	25,2%	29,4%	14,6%	11,3%	19,4%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	25,2%	29,4%	14,6%	11,3%	19,4%	100,0%	

Sammenligner vi stillingsprosenten mellom MN, HF og SV ser vi at studentene ved HF hadde en høyere stillingsprosent enn både SV og MN. 29,5 % av studenter som hadde arbeid ved siden av studiene jobbet 25–49 % mens 19,2 % jobbet i 75–100 % stilling. SV og MN studentene jobbet alt i alt i noe mindre stillingsprosent. Flertallet av studentene ved Psyk og Med fakultetene jobbet i fra halv til hel stilling.

Studentene ble spurt om hva som var hovedgrunnen til at de begynte på hovedfags- eller masterstudiet (se vedlegg 1, spørsmål 9). Flertallet av studentene oppga interesse for faget/ønske om å lære mer og økte jobbmuligheter/ønske om interessant arbeid som hovedgrunner. Likevel fant vi variasjoner mellom fakultetene når det gjelder hvor hovedpunktet legges. HF er det fakultetet hvor flest studenter (62,5 %) oppga faglig interesse som en hovedgrunn. Deretter følger Psyk med 53,1 % og SV fakultetet med 52,7 %. Ved MN fakultetet oppga 48,8 % faglig interesse som hovedgrunn og ved Med fakultet 41,7 %. Ved de to sistnevnte fakultetene oppga en like stor andel (41,7 %) at økte jobbmuligheter var hovedgrunnen til studiet, en begrunnelse som også var hyppig

brukt av SV studentene, 42,9 %. Økte jobbmuligheter var en markant mindre aktuell begrunnelse hos studentene ved HF og Psyk fakultet, henholdsvis 25,0 % og 24,5 %. HF og MN fakultetene hadde flest studenter som oppga planer om doktorgradsstudier, 8,3 % og 7,3 %.

Startfasens betydning for gjennomføring av hovedfags- eller masterstudiet

I undersøkelsen spurte vi studentene om når de kom i gang med selve oppgave-skrivingen, hvordan deres problemstilling ble utarbeidet og hvorvidt universitetet iversatte tiltak for å klargjøre for studentene hvilke krav det stilles til oppgaveomfang. Her var vi også opptatt av å finne ut om det har skjedd en endring fra masterstudiet startet opp høsten 2003.

Tabell 10 Hvilket semester studentene begynte på oppgaven fordelt på fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Når i master-/ hovedfagsstudiet kom du igang med selve oppgaven?	1. semester	13	6	1	5	15	40
		32,5%	15,0%	2,5%	12,5%	37,5%	100,0%
		13,5%	5,4%	2,0%	14,3%	18,5%	10,8%
		3,5%	1,6%	,3%	1,3%	4,0%	10,8%
	2. semester	27	15	3	4	30	79
		34,2%	19,0%	3,8%	5,1%	38,0%	100,0%
		28,1%	13,5%	6,1%	11,4%	37,0%	21,2%
		7,3%	4,0%	,8%	1,1%	8,1%	21,2%
	3. semester	42	60	7	5	28	142
		29,6%	42,3%	4,9%	3,5%	19,7%	100,0%
		43,8%	54,1%	14,3%	14,3%	34,6%	38,2%
		11,3%	16,1%	1,9%	1,3%	7,5%	38,2%
	4. semester	5	23	12	8	7	55
		9,1%	41,8%	21,8%	14,5%	12,7%	100,0%
		5,2%	20,7%	24,5%	22,9%	8,6%	14,8%
		1,3%	6,2%	3,2%	2,2%	1,9%	14,8%
	5. semester	3	4	19	8	0	34
		8,8%	11,8%	55,9%	23,5%	,0%	100,0%
3,1%		3,6%	38,8%	22,9%	,0%	9,1%	
,8%		1,1%	5,1%	2,2%	,0%	9,1%	
6. semester eller seinere	6	3	7	5	1	22	
	27,3%	13,6%	31,8%	22,7%	4,5%	100,0%	
	6,3%	2,7%	14,3%	14,3%	1,2%	5,9%	
	1,6%	,8%	1,9%	1,3%	,3%	5,9%	
Total	96	111	49	35	81	372	
	25,8%	29,8%	13,2%	9,4%	21,8%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	25,8%	29,8%	13,2%	9,4%	21,8%	100,0%	

Tabell 10 viser hvordan hele utvalget i undersøkelsen oppga når de kom i gang med selve oppgaveskrivingen. Her var det klare forskjeller mellom fakultetene. Flertallet av HF og SV studentene, 43 % og 54,1 % svarte at de begynte på oppgaven først i tredje semester. En stor andel HF studenter begynte imidlertid på oppgaven i første eller andre semester, 41,6 % mens det var tilfelle for kun 18,9 % av SV studentene. Hele 20,7 % av SV studentene begynte ikke på oppgaven før i 4 semester. Flertallet av MN studentene begynte på oppgaven tidlig i studiet, hele 55,5 % svarte at de begynte på oppgaven i første eller andre semester. Likevel begynte en betydelig del av MN studentene først på oppgaveskrivingen i tredje semester, det gjelder for 34,6 %. For Psyk og Med fakultetene begynte flertallet av studentene på oppgaven i 4 eller 5 semester, noe som er en følge av den store andelen deltidsstudenter. Ved Med fakultetet svarte om lag 24 prosent at de begynte på oppgaven 1 eller 2 semester.

Tabell 11 Hvilket semester «bøst 2003» studentene kom i gang med skriving av oppgaven

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Når i master-/hovedfagsstudiet kom du igang med selve oppgaven?	1. semester	7	4	1	2	5	19
		36,8%	21,1%	5,3%	10,5%	26,3%	100,0%
		17,1%	6,7%	3,3%	8,7%	13,9%	10,0%
		3,7%	2,1%	,5%	1,1%	2,6%	10,0%
	2. semester	14	9	2	4	14	43
		32,6%	20,9%	4,7%	9,3%	32,6%	100,0%
		34,1%	15,0%	6,7%	17,4%	38,9%	22,6%
		7,4%	4,7%	1,1%	2,1%	7,4%	22,6%
	3. semester	18	30	6	4	15	73
		24,7%	41,1%	8,2%	5,5%	20,5%	100,0%
		43,9%	50,0%	20,0%	17,4%	41,7%	38,4%
		9,5%	15,8%	3,2%	2,1%	7,9%	38,4%
	4. semester	1	14	6	4	2	27
		3,7%	51,9%	22,2%	14,8%	7,4%	100,0%
		2,4%	23,3%	20,0%	17,4%	5,6%	14,2%
		,5%	7,4%	3,2%	2,1%	1,1%	14,2%
	5. semester	0	1	12	4	0	17
		,0%	5,9%	70,6%	23,5%	,0%	100,0%
		,0%	1,7%	40,0%	17,4%	,0%	8,9%
		,0%	,5%	6,3%	2,1%	,0%	8,9%
	6. semester eller seinere	1	2	3	5	0	11
		9,1%	18,2%	27,3%	45,5%	,0%	100,0%
		2,4%	3,3%	10,0%	21,7%	,0%	5,8%
		,5%	1,1%	1,6%	2,6%	,0%	5,8%
Total	41	60	30	23	36	190	
	21,6%	31,6%	15,8%	12,1%	18,9%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	21,6%	31,6%	15,8%	12,1%	18,9%	100,0%	

Det er interessant å se om oppstarten av masterprogrammet har fått noen innvirkning på om studentene begynte tidligere på skrivearbeidet. Generelt sett fant vi ikke noen stor økning i tidligere oppstart av oppgaveskrivingen for høst 2003 studentene. For HF master studentenes del viser det seg likevel at en større andel svarer at de påbegynte oppgaven tidligere, og hele 51, 2 begynte å skrive på oppgaven i første eller andre semester. SV studentene svarte i noe økende grad at de begynte i første eller andre semester, 21,7 % mot total gruppens 18,9 %. En litt større andel av SV studentene begynte i fjerde semester og en mindre andel i 3 semester i forhold til totalgruppen. For Med og Psyk fakultetene ser mønsteret omtrent ut som for totalgruppen med en opphopning rundt 3 og 4 semester.

Når det gjaldt hvordan problemstillingen for oppgaven ble til varierte det betydelig mellom fakultetene. Problemstillingen kan bli mer eller mindre tildelt studenten av veileder, veileder og studenten kan sammen komme frem en problemstilling eller studenten kan på egenhånd formulere problemstillingen for oppgaven.

Tabell 12 Hvordan problemstillingen ble til, etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Hvordan ble problemstillingen for master-/hovedoppgaven din utarbeidet?	Laget den på selvstendig basis	59	68	33	18	9	187
		31,6%	36,4%	17,6%	9,6%	4,8%	100,0%
		60,8%	60,7%	67,3%	50,0%	11,0%	49,7%
	Fikk tildelt problemstilling av veileder	15,7%	18,1%	8,8%	4,8%	2,4%	49,7%
		5	5	0	6	44	60
		8,3%	8,3%	,0%	10,0%	73,3%	100,0%
	Kombinasjon av de to forrige	5,2%	4,5%	,0%	16,7%	53,7%	16,0%
		1,3%	1,3%	,0%	1,6%	11,7%	16,0%
		30	36	16	11	25	118
	Annet	25,4%	30,5%	13,6%	9,3%	21,2%	100,0%
		30,9%	32,1%	32,7%	30,6%	30,5%	31,4%
		8,0%	9,6%	4,3%	2,9%	6,6%	31,4%
Total	3	3	0	1	4	11	
	27,3%	27,3%	,0%	9,1%	36,4%	100,0%	
	3,1%	2,7%	,0%	2,8%	4,9%	2,9%	
	,8%	,8%	,0%	,3%	1,1%	2,9%	
Total	97	112	49	36	82	376	
	25,8%	29,8%	13,0%	9,6%	21,8%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	25,8%	29,8%	13,0%	9,6%	21,8%	100,0%	

Tabellen som omfatter hele utvalget av studenter viser en markant forskjell mellom MN studenter som for en stor del fikk tildelt problemstilling av veileder, dette gjaldt for hele 53,7 % av studentene, mens det store flertallet av studentene ved HF (60,8 %), SV (60,7 %), Psyk (67,3) og Med (50,0 %) fakultetene formulerte sin egen problemstilling. Omlag 30 % av studentene, ved alle fakultetene, formulerte problemstillingen i samarbeid med veileder. En noe større andel av studentene ved Med fakultet fikk problemstillingen

tildelt av veileder, 16,7 %, enn ved HF og SV fakultetene hvor kun 5 % fikk tildelt problemstilling, mens ingen ved Psyk fakultet fikk tildelt problemstilling.

Vi ville se om dette mønsteret endret seg etter at masterstudiet ble etablert og skilte derfor ut studentene som registrerte seg høsten 2003.

Tabell 13 Hvordan problemstillingen ble til for «høst 2003», etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Hvordan ble problemstillingen for master-/hovedoppgaven din utarbeidet?	Laget den på selvstendig basis	24	37	19	10	2	92
		26,1%	40,2%	20,7%	10,9%	2,2%	100,0%
		57,1%	61,7%	63,3%	41,7%	5,6%	47,9%
	Fikk tildelt problemstilling av veileder	2	3	0	6	20	31
		6,5%	9,7%	,0%	19,4%	64,5%	100,0%
		4,8%	5,0%	,0%	25,0%	55,6%	16,1%
	Kombinasjon av de to forrige	1,0%	1,6%	,0%	3,1%	10,4%	16,1%
		15	18	11	7	13	64
		23,4%	28,1%	17,2%	10,9%	20,3%	100,0%
	Annet (obs åpent)	35,7%	30,0%	36,7%	29,2%	36,1%	33,3%
		7,8%	9,4%	5,7%	3,6%	6,8%	33,3%
		1	2	0	1	1	5
Total	20,0%	40,0%	,0%	20,0%	20,0%	100,0%	
	2,4%	3,3%	,0%	4,2%	2,8%	2,6%	
	,5%	1,0%	,0%	,5%	,5%	2,6%	
Total	42	60	30	24	36	192	
	21,9%	31,3%	15,6%	12,5%	18,8%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	21,9%	31,3%	15,6%	12,5%	18,8%	100,0%	

Når vi sammenligne hele utvalget med gruppen av studentene som begynte høsten 2003 endret bildet seg lite. Det var noen flere medisinstudenter som fikk tildelt problemstilling i denne gruppen, mens enda færre MN studenter i denne gruppen laget problemstillingen selv. En litt større andel av HF studentene svarte at problemstillingen ble til i samarbeid med veileder, mens om lag like få fikk tildelt problemstilling ved HF og SV og Psyk fakultetene.

Tabell 14. Klargjøring av krav til og omfang av oppgaven, etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Klargjøring av krav til oppgaven og oppgaveomfanget	nei	22	44	5	18	28	117
		18,8%	37,6%	4,3%	15,4%	23,9%	100,0%
		52,4%	73,3%	16,7%	75,0%	77,8%	60,9%
	Ja	11,5%	22,9%	2,6%	9,4%	14,6%	60,9%
20		16	25	6	8	75	
26,7%		21,3%	33,3%	8,0%	10,7%	100,0%	
47,6%		26,7%	83,3%	25,0%	22,2%	39,1%	
Total	10,4%	8,3%	13,0%	3,1%	4,2%	39,1%	
	42	60	30	24	36	192	
	21,9%	31,3%	15,6%	12,5%	18,8%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	21,9%	31,3%	15,6%	12,5%	18,8%	100,0%	

Vi spurte også studentene om instituttene satte i verk tiltak for å klargjøre hvilke krav det stilles til en hoved- eller masteroppgave for at de skulle komme raskt i gang med oppgaven. Her svarte 38,3 % av alle studentene at et slikt tiltak ble iverksatt og 61,7 % nei. Psyk fakultet skiller seg her ut siden hele 71,4 % av studentene svarte at dette ble klargjort, mens MN noe overraskende har flest studenter som svarte nei på dette spørsmålet, 74,4 %, tett fulgt av SV fakultetets studenter hvor 72,1 % svarte nei på spørsmålet. En stor del av HF studentene, 44,9 %, svarte positivt på spørsmålet.

Ettersom gjennomstrømming av studenter til normert tid er blitt et tydeligere mål de senere år ville vi undersøke om studentene som ble registrert høsten 2003 erfarte en klargjøring i forhold til oppgaveskrivingen.

Tabell 15. Klargjøring av krav til og omfang av oppgaven. Høst 2003-utvalget

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Klargjøring av krav til oppgaven og oppgaveomfanget	nei	54	80	14	23	61	232
		23,3%	34,5%	6,0%	9,9%	26,3%	100,0%
		55,1%	72,1%	28,6%	63,9%	74,4%	61,7%
	Ja	14,4%	21,3%	3,7%	6,1%	16,2%	61,7%
44		31	35	13	21	144	
30,6%		21,5%	24,3%	9,0%	14,6%	100,0%	
44,9%		27,9%	71,4%	36,1%	25,6%	38,3%	
Total	11,7%	8,2%	9,3%	3,5%	5,6%	38,3%	
	98	111	49	36	82	376	
	26,1%	29,5%	13,0%	9,6%	21,8%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	26,1%	29,5%	13,0%	9,6%	21,8%	100,0%	

Det skjedde ikke de store endringene i forhold til det foregående mønsteret bortsett fra at de to fakultetene, Psyk og HF, som hadde størst andel som svarte ja på spørsmålet fikk en enda større andel som svarte positivt på spørsmålet. For de andre fakultetene skjedde, noe overraskende, det motsatte. Det var nå en liten tendens til at færre studenter opplevde klargjøring av kravene som stilles til en hoved- eller masteroppgave.

Det synes å være et stort behov for en slik klargjøring. Et stort antall studenter, 98 stykker, svarte at en klargjøring av krav til oppgaven og oppgaveomfanget ville vært til hjelp for progresjonen i hovedfags- eller mastergradsstudiet. Det forslaget ble rangert nest øverst i spørsmål 25 over tiltak studentene vurderte ville vært til hjelp for progresjonen i hovedfags- eller masterstudie (se vedlegg 1). Om lag 20 % av studentene svarte at «mangelfull hjelp til å komme tidlig i gang» og «liten hjelp til avgrensning av oppgaven/feilvurdering av omfanget av oppgaven», var forsinkende faktorer i studiet noe som indikerer at avgrensning og omfang er viktige forhold i et hovedfags- eller mastergradsstudie.

Prosjektilknytning

Tidligere undersøkelser har vist at det å skrive en hovedoppgave i tilknytning til et forskningsprosjekt ved instituttet hadde en gunstig effekt på gjennomføring av studiet (Andersson 1993¹).

Tabell 16. Studentens prosjektilknytning, gjennomføringsgrad og tidsbruk

		Har du fullført mastergrad/hovedfag?				Total
		Nei	Ja, på normert tid	Ja, på overnormert tid	Ja, på under normert tid	
Er/var master-/hovedfagsoppgaven din del av et større forskningsprosjekt og/eller var du tilknyttet en forskergruppe?	Nei	118	54	104	4	280
		42,1%	19,3%	37,1%	1,4%	100,0%
	Ja	82,5%	62,1%	75,9%	36,4%	74,1%
		31,2%	14,3%	27,5%	1,1%	74,1%
Total	Nei	25	33	33	7	98
		25,5%	33,7%	33,7%	7,1%	100,0%
	Ja	17,5%	37,9%	24,1%	63,6%	25,9%
		6,6%	8,7%	8,7%	1,9%	25,9%
Total	Nei	143	87	137	11	378
		37,8%	23,0%	36,2%	2,9%	100,0%
	Ja	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		37,8%	23,0%	36,2%	2,9%	100,0%

For vårt utvalg var 25,7 % av studentene tilknyttet en forskningsgruppe i hovedfags- eller mastergradsstudiet.

¹ Mette Andersson og Aina M. Kristensen: «Cand.polit.-kandidatenes erfaringer med hovedfag og arbeid», SEFOS Notat 78, 1993, Universitetet i Bergen.

Vi finner en viss tendens til gunstig effekt av prosjekttilknytning. 33,7 % av studentene som var tilknyttet et forskningsprosjekt fullførte studiet på normert tid mens dette gjelder for 19,3 % av studenter som ikke var tilknyttet et prosjekt.

Tabell 17. Studentenes tilknytning til forskergruppe fordelt på fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Er/var master-/hovedfags oppgaven din del av et større forskningsprosjekt og/eller var du tilknyttet en forskergruppe?	Nei	92	93	36	23	36	280
		32,9%	33,2%	12,9%	8,2%	12,9%	100,0%
		94,8%	83,8%	73,5%	63,9%	42,9%	74,3%
		24,4%	24,7%	9,5%	6,1%	9,5%	74,3%
	Ja	5	18	13	13	48	97
		5,2%	18,6%	13,4%	13,4%	49,5%	100,0%
		5,2%	16,2%	26,5%	36,1%	57,1%	25,7%
		1,3%	4,8%	3,4%	3,4%	12,7%	25,7%
Total		97	111	49	36	84	377
		25,7%	29,4%	13,0%	9,5%	22,3%	100,0%
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		25,7%	29,4%	13,0%	9,5%	22,3%	100,0%

Prosjekttilknytning varierte betydelig mellom fakultetene. Ved MN fakultetet var en stor del av studentene tilknyttet et prosjekt eller forskergruppe, 51,7 %, mens HF befant seg i den motsatte situasjonen hvor kun 5,2 av studentene hadde prosjekttilknytning. Heller ikke SV fakultetet har mange studenter som er tilknyttet prosjekt, det gjelder kun for 16,2 av studentene der. Med og Psyk fakultetene befant seg i en mellomposisjon med 36,1 % og 26,5 % studenter som var tilknyttet prosjekt/forskergruppe.

Tabell 18. Studentenes vurdering av betydning av prosjekttilknytning/forskergruppe etter gjennomføringsgrad og tidsbruk i studiet

		Har du fullført mastergrad/hovedfag?				Total
		Nei	Ja, på normert tid	Ja, på overnormert tid	Ja, på under normert tid	
Hvordan vurderer du betydningen av prosjekttilknytning/forskergruppe for fremdriften i master-/hovedfagsstudiet?	Svært positiv betydning	10	12	10	4	36
		27,8%	33,3%	27,8%	11,1%	100,0%
		24,4%	29,3%	22,7%	66,7%	27,3%
	Positiv betydning	19	19	19	1	58
		32,8%	32,8%	32,8%	1,7%	100,0%
		46,3%	46,3%	43,2%	16,7%	43,9%
	Verken eller	14,4%	14,4%	14,4%	,8%	43,9%
		10	10	12	1	33
		30,3%	30,3%	36,4%	3,0%	100,0%
	Negativ betydning	24,4%	24,4%	27,3%	16,7%	25,0%
		7,6%	7,6%	9,1%	,8%	25,0%
		1	0	1	0	2
	Svært negativ betydning	50,0%	,0%	50,0%	,0%	100,0%
		2,4%	,0%	2,3%	,0%	1,5%
		,8%	,0%	,8%	,0%	1,5%
	Total	1	0	2	0	3
33,3%		,0%	66,7%	,0%	100,0%	
2,4%		,0%	4,5%	,0%	2,3%	
	,8%	,0%	1,5%	,0%	2,3%	
	41	41	44	6	132	
	31,1%	31,1%	33,3%	4,5%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	31,1%	31,1%	33,3%	4,5%	100,0%	

Noe større andel av studentene som hadde avlagt masterstudiet til normert tid vurderte prosjekttilknytning å være av svært positiv betydning (33,3 %) enn studenter som leverte på over normert tid (27,8 %). Ellers var vurderingene av prosjekttilknytning nokså like for disse to gruppene av studenter. Av de svært få studentene som avla hovedfags- eller masterstudiet til under normert tid vurderte flertallet at prosjekttilknytning hadde svært stor betydning.

Tabell 19. Studentenes vurdering av faglig utbytte av prosjekttilknytning, etter gjennomføringsgrad og tidsbruk i studiet

		Har du fullført mastergrad/hovedfag?				Total
		Nei	Ja, på normert tid	Ja, på overnormert tid	Ja, på under normert tid	
Hvordan vurderer du det faglige utbyttet av Prosjekttilknytning?	Svært godt	6	9	10	4	29
		20,7%	31,0%	34,5%	13,8%	100,0%
		15,4%	30,0%	27,8%	57,1%	25,9%
	Godt	5,4%	8,0%	8,9%	3,6%	25,9%
		13	9	10	1	33
		39,4%	27,3%	30,3%	3,0%	100,0%
	Middels	33,3%	30,0%	27,8%	14,3%	29,5%
		11,6%	8,0%	8,9%	,9%	29,5%
		8	11	14	1	34
	Dårlig	23,5%	32,4%	41,2%	2,9%	100,0%
		20,5%	36,7%	38,9%	14,3%	30,4%
		7,1%	9,8%	12,5%	,9%	30,4%
Svært dårlig	7	1	2	0	10	
	70,0%	10,0%	20,0%	,0%	100,0%	
	17,9%	3,3%	5,6%	,0%	8,9%	
Total	6,3%	,9%	1,8%	,0%	8,9%	
	5	0	0	1	6	
	83,3%	,0%	,0%	16,7%	100,0%	
Total	12,8%	,0%	,0%	14,3%	5,4%	
	4,5%	,0%	,0%	,9%	5,4%	
	39	30	36	7	112	
Total	34,8%	26,8%	32,1%	6,3%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	34,8%	26,8%	32,1%	6,3%	100,0%	

Om lag 55 % av studentene som varer tilknyttet et prosjekt hadde godt eller svært godt utbytte av det, 30 % hadde middels utbytte av prosjekttilknytningen. Studenter som brukte over normert tid (41,2 %) hadde større tendens til å vurdere utbyttet som middels enn studenter som hadde fullført til normert tid (32,4 %).

Betydningen av en bindende tidsfrist i hovedfags- eller masterstudiet

MN fakultetet innførte høsten 2003 en bindende tidsfrist for innlevering av masteroppgaven. En bindende tidsfrist mellom instituttet og studenten blir kontraktsfestet. Et kontraktsbrudd, ved at studenten ikke leverer masteroppgaven innen fristen, regnes som stryk og innebærer at studenten ikke får levere samme oppgave på et senere tidspunkt. Studentene som bryter kontrakten må starte på ny oppgave dersom de skal

fullføre mastergraden. Studentene fra MN ble bedt om å ta stilling til den bindende tidsfristen, samt tidsfristens betydning i forhold til andre faktorer som antas å ha betydning for å levere til normert tid.

Tabell 20. MN studentenes holdning til tidsfrist (N=45)

	Frekvens	Prosent	Kumulativ prosent
Negativt	8	19,0	19,0
Positivt	28	66,7	85,7
Verken negativt eller positivt	6	14,3	100,0
Total	42	100,0	

Det store flertallet (66,7 %) av MN studentene som begynte studiene høsten 2003 vurderte tidsfristen som positiv. 19,0 % vurderte tidsfristen som negativ og 14,3 % vurderte den som verken negativ eller positiv.

Tabell 21. MN studentenes vurdering av tidsfristens betydning for å fullføre studiet tilnormert tid

	Frekvens	Prosent	Kumulativ prosent
Svært stor	28	68,3	68,3
Stor	9	22,0	90,2
Verken eller	2	4,9	95,1
Liten	1	2,4	97,6
Svært liten	1	2,4	100,0
Total	41	100,0	

Hele 90 % av studentene vurderte tidsfristen å være av svært stor eller stor betydning for å fullføre studiet til normert tid.

Tabell 22. MN studentenes vurdering av veiledningens betydning for å fullføre til normert tid

	Frekvens	Prosent	Kumulativ prosent
Svært stor	14	33,3	33,3
Stor	22	52,4	85,7
Verken eller	5	11,9	97,6
Liten	1	2,4	100,0
Total	42	100,0	

I spørreskjemaet ble studentene bedt om å krysse av for veiledningens betydning. 52,4 % mente den var av stor betydning mens 33,3 % mente den var av svært stor betydning.

Tabell 23. MN studentens vurdering av betydningen av å være tilknyttet en forskergruppe for å fullføre til normert tid

	Frekvens	Prosent	Kumulativ prosent
Svært stor	4	14,3	14,3
Stor	8	28,6	42,9
Verken eller	11	39,3	82,1
Liten	3	10,7	92,9
Svært liten	2	7,1	100,0
Total	28	100,0	

Sammenlignet med de andre faktorene syntes tilknytning til en forskergruppe å være av mindre betydning for MN studentene, kun 14,3 % av studentene vurderte den å være av svært stor betydning mens 28,6 % sier den var av stor betydning. Hele 39,3 % så på den som verken eller, og 17,8 som å være av liten eller svært liten betydning for å levere til normert tid.

Tabell 24. MN studentenes vurdering av betydningen av laboratorium assistanse for å fullføre studiet til normert tid

	Frekvens	Prosent	Kumulativ prosent
Svært stor	3	13,6	13,6
Stor	14	63,6	77,3
Verken eller	4	18,2	95,5
Liten	1	4,5	100,0
Total	22	100,0	

For de av studentene som var avhengig av laboratoriearbeid i sine studier ble laboratorieassistanse regnet å være av stor betydning for å levere til normert tid, 63,6 % hevdet det, mens 13,6 mente den var av svært stor betydning.

Tabell 25. MN studentenes vurdering av ferdig formulert problemstilling og dens betydning for å fullføre studiet til normert tid

	Frekvens	Valid Prosent	Kumulativ prosent
Svært stor	4	11,4	11,4
Stor	16	45,7	57,1
Verken eller	12	34,3	91,4
Liten	3	8,6	100,0
Total	35	100,0	

MN fakultet har i betydelig større grad enn andre fakulteter tradisjon for å tildele ferdig formulerte problemstillinger til studentene. Rundt 45 % av studentene vurderte dette å være av stor betydning for å kunne levere til normert tid, 11,4 % av svært stor betydning. Likevel hevdet i overkant av 40 % at den var av verken/eller og liten betydning for å levere til normert tid.

Tabell 26. Mat nat studentens vurdering av betydningen av tett oppfølging for fullføring til normert tid

	Frekvens	Prosent	Kumulativ prosent
Svært stor	9	22,5	22,5
Stor	21	52,5	75,0
Verken eller	8	20,0	95,0
Liten	2	5,0	100,0
Total	40	100,0	

Ikke uventet fant studentene det av stor betydning med tett oppfølging generelt i masterstudiet for å kunne levere til normert tid. 75 % av studentene mente det var av stor eller svært stor betydning.

I spørreskjemaet (se vedlegg 1, spm. 25) ble studentene bedt om å krysse av et eller flere ferdig formulerte forslag. To av de mest besvarte forslagene handlet om tidsfrister. 80 studenter, som vi må anta ikke var underlagt tidsfrist fra før, mente at det ville være til hjelp for progresjonen i studiet, mens hele 102 studenter ønsket seg en tidsfrist for innlevering av prosjektbeskrivelse.

Studentenes egne holdninger til normert tid

To av spørsmålene i spørreskjemaet var rettet inn mot å avdekke studentenes egne holdninger til det å gjennomføre hovedfags- eller masterstudie til normert tid.

Tabell 27. Studentenes innstilling til viktigheten av å levere til normert tid, etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovefaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Er/var det viktig for deg å levere Master-/hovedfagsoppgaven på normert tid?	Ja, noe annet ville være et faglig nederlag	13 18,6%	16 22,9%	20 28,6%	5 7,1%	16 22,9%	70 100,0%
		13,4%	14,5%	40,8%	13,9%	19,0%	18,6%
		3,5%	4,3%	5,3%	1,3%	4,3%	18,6%
	Ja, på grunn av preset økonomisk situasjon	19 46,3%	11 26,8%	2 4,9%	4 9,8%	5 12,2%	41 100,0%
		19,6%	10,0%	4,1%	11,1%	6,0%	10,9%
		5,1%	2,9%	,5%	1,1%	1,3%	10,9%
	Ja, på grunn av konratsfestet tidsfrist ved instituttet	3 6,0%	2 4,0%	8 16,0%	9 18,0%	28 56,0%	50 100,0%
		3,1%	1,8%	16,3%	25,0%	33,3%	13,3%
		,8%	,5%	2,1%	2,4%	7,4%	13,3%
	Ja i utgangspunktet, men det endret seg etterhvert	42 30,7%	55 40,1%	12 8,8%	11 8,0%	17 12,4%	137 100,0%
		43,3%	50,0%	24,5%	30,6%	20,2%	36,4%
		11,2%	14,6%	3,2%	2,9%	4,5%	36,4%
	Nei, det er/var aldri viktig (hvorfor ikke?)	20 25,6%	26 33,3%	7 9,0%	7 9,0%	18 23,1%	78 100,0%
		20,6%	23,6%	14,3%	19,4%	21,4%	20,7%
		5,3%	6,9%	1,9%	1,9%	4,8%	20,7%
Total		97	110	49	36	84	376
		25,8%	29,3%	13,0%	9,6%	22,3%	100,0%
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		25,8%	29,3%	13,0%	9,6%	22,3%	100,0%

Holdningen til hvor viktig det er å gjennomføre høyere grads studie til normert tid varierte betydelig mellom studentene ved de ulike fakultetene. Ved HF og SV fakultetene svarte hoveddelen av studentene at det i utgangspunktet var viktig å levere master- hovedoppgaven til normert tid, henholdsvis 43,3 % og 50,0 %, men at det endret seg underveis. 20 % studentene ved disse fakultetene svarte at det aldri var viktig å levere til normert tid. Kun 10,0 % av SV studentene mente at presset økonomisk situasjon var viktig for å levere til normert tid, og bare 14,5 % av SV studentene hevdet at det ville være et faglig nederlag å ikke levere til normert tid. Studentene ved Psyk fakultet har den største andelen som svarte at det ville være et faglig nederlag å ikke levere til normert tid, 40,8 %. Psyk fakultetet har den minste andelen studenter som mente at det ikke var viktig å levere til normert tid, 14,3 %, mens om lag en fjerdedel av Psyk studentene svarte at det i utgangspunktet var viktig å levere til normert tid men at

det endret seg underveis. Flertallet av MN studentene svarte at det var viktig å levere til normert tid pga tidsfristen. Noe overraskende svarte om lag like mange MN studenter som HF og SV studenter at det ikke er eller var viktig å levere til normert tid, mens om lag 20 % svarte at det var viktig i utgangspunktet men at det endret seg underveis. Videre svarte en fjerdedel av medisinstudentene at tidsfristen var viktig for å levere masteroppgaven til normert tid, om lag 30 % mente det i utgangspunktet var viktig men at det endret seg underveis, og ca 20 % mente det ikke var viktig å levere til normert tid.

På et av spørsmålene skulle studentene ta stilling til noen faktorer som kan antas å ha forsinkende effekt på studiet. I tabell 27 har vi trukket ut fordeling av studenter som mente at eget ønske om å heve kvaliteten på oppgaven var en forsinkende faktor.

Tabell 28. Eget ønske om å heve kvaliteten på oppgaven

	Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total	
	Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat		
Eget ønske om å heve kvaliteten på oppgaven	nei	58	76	38	28	54	254
		22,8%	29,9%	15,0%	11,0%	21,3%	100,0%
		59,2%	68,5%	82,6%	80,0%	65,1%	68,1%
		15,5%	20,4%	10,2%	7,5%	14,5%	68,1%
	Ja	40	35	8	7	29	119
		33,6%	29,4%	6,7%	5,9%	24,4%	100,0%
		40,8%	31,5%	17,4%	20,0%	34,9%	31,9%
		10,7%	9,4%	2,1%	1,9%	7,8%	31,9%
Total	98	111	46	35	83	373	
	26,3%	29,8%	12,3%	9,4%	22,3%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	26,3%	29,8%	12,3%	9,4%	22,3%	100,0%	

HF fakultetet har den klart største andelen studenter som hevdet at kvalitetsfaktoren har hatt en forsinkende effekt i studiet. 40,8 av HF studentene hevdet at eget ønske om å heve kvaliteten på oppgaven hadde forsinkende effekt, i motsetning til 17,4 % av Psyk studentene og 20,0 % av Med studentene. MN og SV studentene mente også at kvalitetsfaktorene var forsinkende for studiet, henholdsvis 34,9 % og 31,5 %. Her må vi ta forbehold om ulik tolkning av spørsmålet, da både de som har levert til normert tid og de som har brukt over normert tid inngikk blant respondentene.

En del studenter har indikert sin holdning til normert studietid i en åpen kategori i spørreskjemaet (se vedlegg). Flere påpekte at kravet om å bruke normert tid gikk ut over kvaliteten på oppgaven. Et illustrativt utsagt for denne holdningen er «Jeg er ikke så opptatt av normert tid, oppgavens kvalitet og studentenes faglige innsikt står høyere». Andre la vekt på at de ikke var så opptatt av tidsaspektet i det hele tatt og at dannelse var viktigere enn studieprogresjonen. Noen påpekte videre at normert tid er en «byråkratisk fantasi» som er umulig å forene med en kvalitativ god oppgave. Flere studenter hevdet at det må være noe galt med normert tid når «ingen» studenter klarer å levere inn oppgaven til fristen. Noen studenter formidlet holdningen om at dannelsesfagene ikke burde ha normert tid.

Videre hevdet noen studenter at eget ønske om å gjennomføre studiet til normert tid ble møtt med skepsis fra instituttets side. Instituttene signaliserte at normert tid ikke var forenlig med høyt faglig nivå på oppgaven. Et eksempel på dette var en student som mente at instituttet signaliserte at «det var helt greit å levere oppgaven forsinket og man ble nesten sett på som en avviker om man leverte til normert tid. Det var studentene som leverte til normert tid som måtte forklare seg». Disse studentene ønsket å fjerne holdningen om at «oppgaven blir bedre om du bruker mer tid». I stedet burde instituttene i mye sterkere grad signalisere at «oppgaven kan være god selv om den skrives på normert tid». Noen studenter mente at det bør innarbeides en holdning ved instituttene at oppgaven er «ferdig» når den leveres inn, og at den ikke trenger å være «perfekt».

Veiledningens betydning for gjennomføring av studiet

Veiledning er kanskje den aller viktigste faktoren i gjennomføring av et hovedfags- eller masterstudie. Vi skal her se på hvordan og når veilederforholdet ble opprettet og om det hadde sammenheng med hvorvidt studenten fullførte til normert tid. Videre skal vi se hvorvidt veileder var opptatt av normert tid og oppgavens kvalitet samt hvor ofte studentene mottok veiledning.

Tabell 29 Hvordan veiledningen ble opprettet, etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Hvordan ble kontakten med veileder opprettet?	Fikk tildelt veileder av instituttet	44	36	28	14	6	128
		34,4%	28,1%	21,9%	10,9%	4,7%	100,0%
		44,9%	32,1%	57,1%	38,9%	7,2%	33,9%
	Tok selv kontakt med aktuell veileder	11,6%	9,5%	7,4%	3,7%	1,6%	33,9%
		34	57	9	13	54	167
		20,4%	34,1%	5,4%	7,8%	32,3%	100,0%
	En kombinasjon av de to første alternativene	34,7%	50,9%	18,4%	36,1%	65,1%	44,2%
		9,0%	15,1%	2,4%	3,4%	14,3%	44,2%
		18	15	12	8	19	72
	Annet (obs åpent)	25,0%	20,8%	16,7%	11,1%	26,4%	100,0%
		18,4%	13,4%	24,5%	22,2%	22,9%	19,0%
		4,8%	4,0%	3,2%	2,1%	5,0%	19,0%
Total	2	4	0	1	4	11	
	18,2%	36,4%	,0%	9,1%	36,4%	100,0%	
	2,0%	3,6%	,0%	2,8%	4,8%	2,9%	
	,5%	1,1%	,0%	,3%	1,1%	2,9%	
	98	112	49	36	83	378	
	25,9%	29,6%	13,0%	9,5%	22,0%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	25,9%	29,6%	13,0%	9,5%	22,0%	100,0%	

Flertallet av studentene tok selv kontakt med veileder, 44,2 %, mens 33,9 % av studentene fikk tildelt veileder av instituttet. 19,0 % av studentene svarte at veilederforholdet ble opprettet som en kombinasjon av de to alternativene. Det varierte mellom instituttene hvordan kontakt med veileder ble opprettet. Ved MN fakultetet, hvor vi har sett at det var vanlig å få tildelt problemstilling av instituttet gjaldt ikke dette ved oppnevning av veileder, kun 7,2 % av studentene svarte at de fikk tildelt veileder av instituttet og 65,1 % tok selv kontakt med aktuell veileder, noe som var den høyeste andel når vi sammenligner fakultetene. Også ved SV fakultetet tok en stor del av studentene, 50,9 %, kontakt med veileder selv mens 32,1 % fikk tildelt veileder av instituttet. Psyk fakultet har den høyeste andel som fikk tildelt veileder av instituttet, 57,1 %. Ved dette fakultetet tok kun 18,4 % selv kontakt med veileder. En stor andel av HF studentene fikk også tildelt veileder av instituttet, 44,9 %, mens 34,7 % av studentene selv tok kontakt. Studentene ved Med fakultet fordelte seg nokså likt på de to alternativene; 38,9 % fikk tildelt veileder og 36,1 % tok selv kontakt.

Tabell 30. Oppretting av kontakt med veileder og fullført mastergrad/hovedfag

		Har du fullført mastergrad/hovedfag?				Total
		Nei	Ja, på normert tid	Ja, på over normert tid	Ja, på under normert tid	
Hvordan ble kontakten med veileder opprettet?	Fikk tildelt veileder av instituttet	58	25	43	2	128
		45,3%	19,5%	33,6%	1,6%	100,0%
		40,3%	28,7%	31,4%	18,2%	33,8%
	Tok selv kontakt med aktuell veileder	55	48	60	5	168
		32,7%	28,6%	35,7%	3,0%	100,0%
		38,2%	55,2%	43,8%	45,5%	44,3%
	En kombinasjon av de to første alternativene	14,5%	12,7%	15,8%	1,3%	44,3%
		28	11	30	3	72
		38,9%	15,3%	41,7%	4,2%	100,0%
	Annet (obs åpent)	19,4%	12,6%	21,9%	27,3%	19,0%
		7,4%	2,9%	7,9%	,8%	19,0%
		3	3	4	1	11
Total	27,3%	27,3%	36,4%	9,1%	100,0%	
	2,1%	3,4%	2,9%	9,1%	2,9%	
	,8%	,8%	1,1%	,3%	2,9%	
	144	87	137	11	379	
Total	38,0%	23,0%	36,1%	2,9%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	38,0%	23,0%	36,1%	2,9%	100,0%	
	38,0%	23,0%	36,1%	2,9%	100,0%	

Vi fant en liten tendens til at studenter som fullførte hovedfags- eller mastergradsoppgaven til normert tid i større grad tok kontakt med veileder selv, mens de som ikke har levert (og som i overveidende grad har brukt over normert tid) i betydelig større grad fikk tildelt veileder av instituttet og følgelig i liten grad tok kontakt med veileder på egenhånd. Samme tendens finner vi hos gruppen studenter som leverte på over normert tid, om enn i noe mindre grad.

Tabell 31. Tidspunkt for oppretting av veilederforholdet, etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total		
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat			
På hvilket semester av master-/hovedfagsstudiet ble veilederforhold et oppnevnt?	1. semester	47	23	3	7	59	139		
		33,8%	16,5%	2,2%	5,0%	42,4%	100,0%		
		48,0%	20,7%	6,1%	19,4%	72,0%	37,0%		
			12,5%	6,1%	,8%	1,9%	15,7%	37,0%	
			2. semester	28	41	5	7	17	98
				28,6%	41,8%	5,1%	7,1%	17,3%	100,0%
	28,6%	36,9%		10,2%	19,4%	20,7%	26,1%		
			7,4%	10,9%	1,3%	1,9%	4,5%	26,1%	
			3. semester	16	37	9	8	5	75
				21,3%	49,3%	12,0%	10,7%	6,7%	100,0%
	16,3%	33,3%		18,4%	22,2%	6,1%	19,9%		
			4,3%	9,8%	2,4%	2,1%	1,3%	19,9%	
			4. semester	1	4	16	12	0	33
				3,0%	12,1%	48,5%	36,4%	,0%	100,0%
	1,0%	3,6%		32,7%	33,3%	,0%	8,8%		
			,3%	1,1%	4,3%	3,2%	,0%	8,8%	
			5. semester	5	5	14	2	0	26
				19,2%	19,2%	53,8%	7,7%	,0%	100,0%
	5,1%	4,5%		28,6%	5,6%	,0%	6,9%		
			1,3%	1,3%	3,7%	,5%	,0%	6,9%	
			6. semester eller seinere	1	1	2	0	1	5
				20,0%	20,0%	40,0%	,0%	20,0%	100,0%
	1,0%	,9%		4,1%	,0%	1,2%	1,3%		
			,3%	,3%	,5%	,0%	,3%	1,3%	
Total			98	111	49	36	82	376	
			26,1%	29,5%	13,0%	9,6%	21,8%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%			
	26,1%	29,5%	13,0%	9,6%	21,8%	100,0%			

Det var ingen felles praksis fakultetene imellom for hvilket semester veilederforholdet ble opprettet. Tvert imot finner vi en betydelig variasjon. Deltidsstudentene ved Psyk fakultet rapporterte at flertallet av studentene her fikk oppnevnt veileder i 3 og 4 semester. MN fakultetet skilte seg tydelig ut ved at hele 72,0 % av studentene fikk oppnevnt veileder i første semester samt at nesten alle studentene fikk oppnevnt veileder i løpet av 2 semester. SV fakultetet befinner seg på den andre enden av skalaen,

der kun 20,7 % av studentene fikk oppnevnt veileder første semester og hele 33,3 % av studentene fikk oppnevnt veileder tredje semester. HF fakultetet skiller seg her betydelig fra SV fordi nesten halvparten av studentene fikk oppnevnt veileder første semester og hele 76,6 % fikk oppnevnt veileder innen andre semester.

Tabell 32 Tidspunkt for oppnevning av veilederforhold og fullført hovedfag/mastergrad

		Har du fullført mastergrad/hovedfag?				Total
		Nei	Ja, på normert tid	Ja, på overnormert tid	Ja, på under normert tid	
På hvilket semester av master-/hovedfagsstudiet ble veilederforholdet oppnevnt?	1. semester	35	41	53	10	139
		25,2%	29,5%	38,1%	7,2%	100,0%
		24,5%	47,1%	39,0%	90,9%	36,9%
	2. semester	9,3%	10,9%	14,1%	2,7%	36,9%
		33	24	41	0	98
		33,7%	24,5%	41,8%	,0%	100,0%
	3. semester	23,1%	27,6%	30,1%	,0%	26,0%
		8,8%	6,4%	10,9%	,0%	26,0%
		26	14	35	0	75
	4. semester	34,7%	18,7%	46,7%	,0%	100,0%
		18,2%	16,1%	25,7%	,0%	19,9%
		6,9%	3,7%	9,3%	,0%	19,9%
	5. semester	27	3	4	0	34
		79,4%	8,8%	11,8%	,0%	100,0%
		18,9%	3,4%	2,9%	,0%	9,0%
	6. semester eller seinere	7,2%	,8%	1,1%	,0%	9,0%
		20	4	2	0	26
		76,9%	15,4%	7,7%	,0%	100,0%
Total	14,0%	4,6%	1,5%	,0%	6,9%	
	5,3%	1,1%	,5%	,0%	6,9%	
	2	1	1	1	5	
Total	40,0%	20,0%	20,0%	20,0%	100,0%	
	1,4%	1,1%	,7%	9,1%	1,3%	
	,5%	,3%	,3%	,3%	1,3%	
Total	143	87	136	11	377	
	37,9%	23,1%	36,1%	2,9%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Total	37,9%	23,1%	36,1%	2,9%	100,0%	

Vi fant en tydelig sammenheng mellom når i studiet veilederforholdet ble oppnevnt og brukt studietid. For studentene som fullførte studiet til normert tid fikk 47,1 % oppnevnt veileder første semesteret og om lag tre fjerdedeler oppnevnte veileder innen andre semester. Sammenligner vi med studentene som fullførte på over normert tid fikk flere oppnevnt veileder i tredje semester og færre første semester. Av den (begrensede) gruppen som leverte til under normert tid fikk 90,9 % (10 av 11 studenter) oppnevnt veileder første semester.

Tabell 33. Tidspunkt for undertegning av veilederkontrakt etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total		
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat			
Når i master-/hovedfagsstudiet undertegnet du en veilederkontrakt?	1. semester	26	20	3	7	43	99		
		26,3%	20,2%	3,0%	7,1%	43,4%	100,0%		
		26,8%	17,9%	6,1%	20,0%	53,8%	26,5%		
			7,0%	5,4%	,8%	1,9%	11,5%	26,5%	
			2. semester	30	25	4	4	26	89
				33,7%	28,1%	4,5%	4,5%	29,2%	100,0%
	30,9%	22,3%		8,2%	11,4%	32,5%	23,9%		
			8,0%	6,7%	1,1%	1,1%	7,0%	23,9%	
			3. semester	16	37	9	5	4	71
				22,5%	52,1%	12,7%	7,0%	5,6%	100,0%
	16,5%	33,0%		18,4%	14,3%	5,0%	19,0%		
			4,3%	9,9%	2,4%	1,3%	1,1%	19,0%	
			4. semester	4	11	11	4	1	31
				12,9%	35,5%	35,5%	12,9%	3,2%	100,0%
	4,1%	9,8%		22,4%	11,4%	1,3%	8,3%		
			1,1%	2,9%	2,9%	1,1%	,3%	8,3%	
			5. semester	2	3	16	3	0	24
				8,3%	12,5%	66,7%	12,5%	,0%	100,0%
	2,1%	2,7%		32,7%	8,6%	,0%	6,4%		
		,5%	,8%	4,3%	,8%	,0%	6,4%		
		6. semester eller seinere	2	1	2	2	2	9	
			22,2%	11,1%	22,2%	22,2%	22,2%	100,0%	
2,1%	,9%		4,1%	5,7%	2,5%	2,4%			
		,5%	,3%	,5%	,5%	,5%	2,4%		
		Har ikke undertegnet kontrakt	17	15	4	10	4	50	
			34,0%	30,0%	8,0%	20,0%	8,0%	100,0%	
17,5%	13,4%		8,2%	28,6%	5,0%	13,4%			
		4,6%	4,0%	1,1%	2,7%	1,1%	13,4%		
		Total	97	112	49	35	80	373	
			26,0%	30,0%	13,1%	9,4%	21,4%	100,0%	
100,0%	100,0%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%			
		26,0%	30,0%	13,1%	9,4%	21,4%	100,0%		

Oppnevning av veileder medførte ikke alltid en formalisering av veilederforholdet gjennom undertegning av veilederkontrakt. I tillegg fant vi variasjon mellom fakultetene når det gjaldt tidspunkt for undertegning av veilederkontrakten. Ved MN fakultet undertegnet hele 85 % av studentene veileder kontrakt første eller andre semester undertegnet mens studentene ved HF og SV fakultetene undertegnet veilederkontrakten på et senere tidspunkt og mange studenter undertegnet kontrakt så sent som inn i både tredje og fjerde semester. En del studenter svarte også at de ikke hadde undertegnet kontrakt, det gjelder for 17,5 % av HF studentene og for 13,4 % av SV studentene. Med fakultet er det fakultet som fordeler seg over flest semestre og hvor hele 28,6 % av studentene ikke hadde undertegnet kontrakt. Noe av forklaringen kan ligge i

deltidsstudentene, men ved Psyk fakultet, som også har mange deltidsstudenter, svarte kun 8,2 % av studentene at de ikke har undertegnet veilederkontrakt.

Tabell 34. Tidspunkt for undertegning av veilederkontrakt og fullført mastergrad

		Har du fullført mastergrad/hovedfag?				Total
		Nei	Ja, på normert tid	Ja, på overnormert tid	Ja, på under normert tid	
Når i master-/hovedfagsstudiet undertegnet du en veilederkontrakt?	1. semester	26 26,3% 18,2% 7,0%	25 25,3% 29,1% 6,7%	41 41,4% 30,6% 11,0%	7 7,1% 63,6% 1,9%	99 100,0% 26,5% 26,5%
	2. semester	26 29,2% 18,2% 7,0%	32 36,0% 37,2% 8,6%	30 33,7% 22,4% 8,0%	1 1,1% 9,1% ,3%	89 100,0% 23,8% 23,8%
	3. semester	22 31,0% 15,4% 5,9%	14 19,7% 16,3% 3,7%	35 49,3% 26,1% 9,4%	0 ,0% ,0% ,0%	71 100,0% 19,0% 19,0%
	4. semester	17 53,1% 11,9% 4,5%	5 15,6% 5,8% 1,3%	10 31,3% 7,5% 2,7%	0 ,0% ,0% ,0%	32 100,0% 8,6% 8,6%
	5. semester	19 79,2% 13,3% 5,1%	3 12,5% 3,5% ,8%	2 8,3% 1,5% ,5%	0 ,0% ,0% ,0%	24 100,0% 6,4% 6,4%
	6. semester eller seinere	3 33,3% 2,1% ,8%	3 33,3% 3,5% ,8%	3 33,3% 2,2% ,8%	0 ,0% ,0% ,0%	9 100,0% 2,4% 2,4%
	Har ikke undertegnet kontrakt	30 60,0% 21,0% 8,0%	4 8,0% 4,7% 1,1%	13 26,0% 9,7% 3,5%	3 6,0% 27,3% ,8%	50 100,0% 13,4% 13,4%
	Total	143 38,2% 100,0% 38,2%	86 23,0% 100,0% 23,0%	134 35,8% 100,0% 35,8%	11 2,9% 100,0% 2,9%	374 100,0% 100,0% 100,0%

Vi ser en tendens til at en større andel studenter som fullførte studiet til normert tid også undertegnet veilederkontrakt første eller andre semester. Det samme har studentene som fullførte på under normert tid.

Tabell 35 Veileders holdning til normert tid, etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total	
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat		
Er/var veileder opptatt av at du skulle levere på normert tid?	Ja, svært opptatt	10	7	7	9	21	54	
		18,5%	13,0%	13,0%	16,7%	38,9%	100,0%	
		10,3%	6,4%	14,9%	25,7%	25,6%	14,6%	
			2,7%	1,9%	1,9%	2,4%	5,7%	14,6%
			25	15	15	5	21	81
			30,9%	18,5%	18,5%	6,2%	25,9%	100,0%
			25,8%	13,6%	31,9%	14,3%	25,6%	21,8%
			6,7%	4,0%	4,0%	1,3%	5,7%	21,8%
			26	40	13	14	16	109
		Både og	23,9%	36,7%	11,9%	12,8%	14,7%	100,0%
			26,8%	36,4%	27,7%	40,0%	19,5%	29,4%
			7,0%	10,8%	3,5%	3,8%	4,3%	29,4%
	Lite opptatt	24	32	11	5	11	83	
		28,9%	38,6%	13,3%	6,0%	13,3%	100,0%	
		24,7%	29,1%	23,4%	14,3%	13,4%	22,4%	
		6,5%	8,6%	3,0%	1,3%	3,0%	22,4%	
		12	16	1	2	13	44	
		27,3%	36,4%	2,3%	4,5%	29,5%	100,0%	
	Svært lite opptatt	12,4%	14,5%	2,1%	5,7%	15,9%	11,9%	
		3,2%	4,3%	,3%	,5%	3,5%	11,9%	
		Total	97	110	47	35	82	371
		26,1%	29,6%	12,7%	9,4%	22,1%	100,0%	
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
		26,1%	29,6%	12,7%	9,4%	22,1%	100,0%	

Ikke uventet fant vi at MN fakultetet hadde størst andel studenter som hevdet at veileder var svært opptatt (25,6 %) eller nokså opptatt (25,6 %) av at studentene skulle levere til normert tid. Samtidig mente en god del av studentene ved MN fakultetet at veileder var lite eller svært lite opptatt av at studentene skulle levere til normert tid, det gjaldt om lag 30 % av studentene. 25,7 % av studentene ved Med fakultet, som også nylig innførte tidsfrist, svarte at veileder var svært opptatt av å levere oppgaven til normert tid. Ved dette fakultetet svarte imidlertid hele 40 % «både og» på spørsmålet og 14,3 % svarte «lite opptatt». Den absolutt laveste andelen studenter som hevdet at veileder var svært eller nokså opptatt av å levere til normert tid finner vi ved SV fakultetet. Kun 6,4 % av studentene svarte bekreftende på at veileder var «svært opptatt» av normert tid og 13,6 % at veileder var nokså opptatt. Ved HF fakultetet var tilsvarende andel henholdsvis 10,3 % og 25,8 % og indikerer dermed en noe større opptatthet av normert tid enn SV fakultetet. Ved begge fakultetene var det et overveiende flertall av studenter som møtte holdninger hos veilederne om at de kun var måtelig, lite eller svært lite opptatt av at studentene skulle levere til normert tid. Psyk fakultet følger noe av mønsteret til HF men har en noe større andel som svarte at veileder var svært eller nokså opptatt av at studenten skulle levere til normert tid.

Tabell 36 Veileders holdning til normert tid og fullført master/hovedfag

		Har du fullført mastergrad/hovedfag?				Total
		Nei	Ja, på normert tid	Ja, på overnormert tid	Ja, på under normert tid	
Er/var veileder opptatt av at du skulle levere på normert tid?	Ja, svært opptatt	14 25,9%	30 55,6%	9 16,7%	1 1,9%	54 100,0%
	Ja, nokså opptatt	10,1%	34,9%	6,6%	9,1%	14,5%
		3,8%	8,1%	2,4%	,3%	14,5%
		29 35,4%	29 35,4%	21 25,6%	3 3,7%	82 100,0%
	Både og	21,0%	33,7%	15,3%	27,3%	22,0%
		7,8%	7,8%	5,6%	,8%	22,0%
		42 38,5%	15 13,8%	49 45,0%	3 2,8%	109 100,0%
	Lite opptatt	30,4%	17,4%	35,8%	27,3%	29,3%
		11,3%	4,0%	13,2%	,8%	29,3%
		32 38,6%	7 8,4%	41 49,4%	3 3,6%	83 100,0%
	Svært lite opptatt	23,2%	8,1%	29,9%	27,3%	22,3%
		8,6%	1,9%	11,0%	,8%	22,3%
21 47,7%		5 11,4%	17 38,6%	1 2,3%	44 100,0%	
Total	15,2%	5,8%	12,4%	9,1%	11,8%	
	5,6%	1,3%	4,6%	,3%	11,8%	
	138 37,1%	86 23,1%	137 36,8%	11 3,0%	372 100,0%	
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		37,1%	23,1%	36,8%	3,0%	100,0%

Spørsmålet som så melder seg er om veileders holdninger til normert tid gjenspeilte seg i hvordan studentene faktisk gjennomførte studiet. Tabellen indikerer en tydelig sammenheng mellom tidsbruk og veileders holdninger. Ser vi på gruppen studenter som leverte til normert tid svarte flertallet av disse (68,6) at deres veileder var svært eller nokså opptatt av at de skulle levere til normert tid. Tilsvarende hadde få av disse (13,9 %) veiledere som var lite eller svært lite opptatt av at de skulle levere til normert tid. For gruppen som leverte på over normert tid ser vi det motsatte mønsteret; kun 6,6 % svarte at veileder var svært opptatt, og 15,3 % at veileder var nokså opptatt av at de skulle levere til normert tid. Hele 78,1 % i denne gruppen hevdet at deres veileder var verken eller, lite eller svært lite opptatt av normert tidsbruk. Et lite avvik fra dette mønsteret fant vi i den lille gruppen som leverte til under normert tid hvor like mange svarer at veileder var lite opptatt som nokså opptatt av å levere til normert tid.

Tabell 37 Kontakthypighet med veileder etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovefaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Hvor mange ganger i semesteret har/hadde du i gjennomsnitt kontakt med veileder i forbindelse med oppgaven?	Ofte enn ukentlig	0	2	0	1	11	14
		,0%	14,3%	,0%	7,1%	78,6%	100,0%
		,0%	1,8%	,0%	2,9%	13,3%	3,8%
	Ukentlig	,0%	,5%	,0%	,3%	2,9%	3,8%
		15	14	8	5	31	73
		20,5%	19,2%	11,0%	6,8%	42,5%	100,0%
	Månedlig	15,5%	12,7%	16,7%	14,3%	37,3%	19,6%
		4,0%	3,8%	2,1%	1,3%	8,3%	19,6%
		47	48	25	16	28	164
	2-3 ganger i semesteret	28,7%	29,3%	15,2%	9,8%	17,1%	100,0%
		48,5%	43,6%	52,1%	45,7%	33,7%	44,0%
		12,6%	12,9%	6,7%	4,3%	7,5%	44,0%
	En gang eller mindre i semesteret	27	40	11	10	7	95
		28,4%	42,1%	11,6%	10,5%	7,4%	100,0%
		27,8%	36,4%	22,9%	28,6%	8,4%	25,5%
Total	7,2%	10,7%	2,9%	2,7%	1,9%	25,5%	
	8	6	4	3	6	27	
	29,6%	22,2%	14,8%	11,1%	22,2%	100,0%	
Total	8,2%	5,5%	8,3%	8,6%	7,2%	7,2%	
	2,1%	1,6%	1,1%	,8%	1,6%	7,2%	
	97	110	48	35	83	373	
Total	26,0%	29,5%	12,9%	9,4%	22,3%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	26,0%	29,5%	12,9%	9,4%	22,3%	100,0%	

MN studentene hadde hyppigst kontakt med sin veileder. Om lag 50 % av studentene hadde ukentlig eller oftere kontakt med veiler, 33,7 har månedlig og et lite mindretall hadde sjeldnere kontakt. De andre fakultetene skilte seg lite fra hverandre og om lag halvdelen av studentene hadde månedlig kontakt med veileder og rundt 30 % hadde kontakt 2–3 ganger i semesteret. For Psyk og Med fakultet kan igjen andelene deltids studenter forklare den lave hyppigheten i kontakt.

Tabell 38 Kontakt hyppighet og fullføring mastergrad/hovedfag

		Har du fullført mastergrad/hovedfag?				Total
		Nei	Ja, på normert tid	Ja, på overnormert tid	Ja, på under normert tid	
Hvor mange ganger i semesteret har/hadde du i gjennomsnitt kontakt med veileder i forbindelse med oppgaven?	Oftere enn ukentlig	0	9	3	2	14
		,0%	64,3%	21,4%	14,3%	100,0%
		,0%	10,2%	2,2%	18,2%	3,7%
	Ukentlig	16	23	30	4	73
		21,9%	31,5%	41,1%	5,5%	100,0%
		11,5%	26,1%	22,1%	36,4%	19,5%
	Månedlig	4,3%	6,1%	8,0%	1,1%	19,5%
		59	41	59	5	164
		36,0%	25,0%	36,0%	3,0%	100,0%
	2-3 ganger i semesteret	42,4%	46,6%	43,4%	45,5%	43,9%
		15,8%	11,0%	15,8%	1,3%	43,9%
		46	13	37	0	96
En gang eller mindre i semesteret	47,9%	13,5%	38,5%	,0%	100,0%	
	33,1%	14,8%	27,2%	,0%	25,7%	
	12,3%	3,5%	9,9%	,0%	25,7%	
Total	18	2	7	0	27	
	66,7%	7,4%	25,9%	,0%	100,0%	
	12,9%	2,3%	5,1%	,0%	7,2%	
Total	4,8%	,5%	1,9%	,0%	7,2%	
	139	88	136	11	374	
	37,2%	23,5%	36,4%	2,9%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
		37,2%	23,5%	36,4%	2,9%	100,0%

Vi fant sammenheng mellom hyppighet i veiledningen og fordeling av studentene i kategoriene normert – ikke normert tidsbruk. Hele 64,3 % av studenter som leverte på normert tid hadde veiledning oftere enn ukentlig, 26,1 % hadde veiledning ukentlig og 46,6 % veiledning månedlig. For studenter som leverte på over normert tid hadde de aller færreste ukentlig eller oftere veiledning og flertallet hadde månedlig eller sjeldnere veiledning. For studenter som leverte til under normert tid hadde ingen fått veiledning sjeldnere enn månedlig.

Tabell 39 Kvalitet i veiledningen, etter fakultet

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Hvordan vil du vurdere kvaliteten på veiledningen du mottok?	Meget god	32	45	19	14	23	133
		24,1%	33,8%	14,3%	10,5%	17,3%	100,0%
		33,0%	40,5%	39,6%	40,0%	27,7%	35,6%
	God	8,6%	12,0%	5,1%	3,7%	6,1%	35,6%
		31	29	20	8	27	115
		27,0%	25,2%	17,4%	7,0%	23,5%	100,0%
	Middels	32,0%	26,1%	41,7%	22,9%	32,5%	30,7%
		8,3%	7,8%	5,3%	2,1%	7,2%	30,7%
		17	23	9	8	18	75
	Dårlig	22,7%	30,7%	12,0%	10,7%	24,0%	100,0%
		17,5%	20,7%	18,8%	22,9%	21,7%	20,1%
		4,5%	6,1%	2,4%	2,1%	4,8%	20,1%
	Meget dårlig	15	8	0	4	10	37
		40,5%	21,6%	,0%	10,8%	27,0%	100,0%
		15,5%	7,2%	,0%	11,4%	12,0%	9,9%
Total	4,0%	2,1%	,0%	1,1%	2,7%	9,9%	
	2	6	0	1	5	14	
	14,3%	42,9%	,0%	7,1%	35,7%	100,0%	
Total	2,1%	5,4%	,0%	2,9%	6,0%	3,7%	
	,5%	1,6%	,0%	,3%	1,3%	3,7%	
	97	111	48	35	83	374	
Total	25,9%	29,7%	12,8%	9,4%	22,2%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	25,9%	29,7%	12,8%	9,4%	22,2%	100,0%	

Studentene var generelt godt fornøyde med kvaliteten på veiledningen de fikk. I gjennomsnitt vurderte om lag 66 % av studentene veiledningen som god eller meget god, og kun 10 % av studentene vurderte veiledningen som dårlig. Videre fant vi at hyppig veiledning ikke nødvendigvis oppfattes som kvalitativ god veiledning og omvendt, at sjelden veiledning ikke er synonymt med dårlig veiledning. HF og SV fakultetene har like stor andel studenter som vurderte veiledningen som god eller meget god som MN fakultetet. SV fakultetet har størst andel studenter som vurderte veiledningen som meget god, hele 40,5 %, mens Psyk fakultet har flest (over 80 %) som vurderte veiledningen som enten god eller meget god.

Tabell 40 Kvalitet i veiledningen og fullført mastergrad/hovedfag

		Har du fullført mastergrad/hovedfag?				Total
		Nei	Ja, på normert tid	Ja, på over normert tid	Ja, på under normert tid	
Hvordan vil du vurdere kvaliteten på veiledningen du mottok?	Meget god	43	39	47	4	133
		32,3%	29,3%	35,3%	3,0%	100,0%
		30,7%	44,3%	34,6%	36,4%	35,5%
	God	49	25	37	5	116
		42,2%	21,6%	31,9%	4,3%	100,0%
		35,0%	28,4%	27,2%	45,5%	30,9%
	Middels	25	16	33	1	75
		33,3%	21,3%	44,0%	1,3%	100,0%
		17,9%	18,2%	24,3%	9,1%	20,0%
	Dårlig	17	6	13	1	37
		45,9%	16,2%	35,1%	2,7%	100,0%
		12,1%	6,8%	9,6%	9,1%	9,9%
Meget dårlig	6	2	6	0	14	
	42,9%	14,3%	42,9%	,0%	100,0%	
	4,3%	2,3%	4,4%	,0%	3,7%	
Total	140	88	136	11	375	
	37,3%	23,5%	36,3%	2,9%	100,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
		37,3%	23,5%	36,3%	2,9%	100,0%

Flere studenter som leverte til normert tid sier de fikk meget god veiledning enn de som leverte på over normert tid, 44,3 % og 34,6 %, mens om lag like stor andel hevdet de fikk god veiledning. Flere som har brukt over normert tid vurderte veiledningen som middels eller dårligere enn de som leverte til normert tid. Gruppen av studentene som ikke har levert er også godt fornøyd med veiledningen, 65 % svarte at de har fått god eller meget god veiledning.

Vi spurte studentene om ønsket fra veileder om å heve oppgaven kvalitet var en forsinkende faktor i gjennomføringen av studiet.

Tabell 41 *Veileders ønske om å heve kvaliteten på oppgaven, etter fakultet*

		Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?					Total
		Hist.fil	Samf.vit	Psyk.	Med.	Mat.nat	
Ønske fra veileder om å heve kvaliteten på oppgaven	nei	83	97	42	29	75	326
		25,5%	29,8%	12,9%	8,9%	23,0%	100,0%
		84,7%	87,4%	91,3%	82,9%	90,4%	87,4%
		22,3%	26,0%	11,3%	7,8%	20,1%	87,4%
	Ja	15	14	4	6	8	47
		31,9%	29,8%	8,5%	12,8%	17,0%	100,0%
		15,3%	12,6%	8,7%	17,1%	9,6%	12,6%
		4,0%	3,8%	1,1%	1,6%	2,1%	12,6%
Total		98	111	46	35	83	373
		26,3%	29,8%	12,3%	9,4%	22,3%	100,0%
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		26,3%	29,8%	12,3%	9,4%	22,3%	100,0%

Det er kun et mindretall av studentene som hevdet at veileders ønske om å heve kvaliteten på oppgaven var en forsinkende effekt, og det varierte ikke så mye mellom fakultetene. Med og HF studentene har erfart dette i størst grad og Psyk og MN fakultetene i minst grad.

Tabell 42 *Veileders ønske om å heve kvalitet og fullføring av mastergrad/ hovedfag*

		Har du fullført mastergrad/hovedfag?				Total
		Nei	Ja, på normert tid	Ja, på over normert tid	Ja, på under normert tid	
Ønske fra veileder om å heve kvaliteten på oppgaven	nei	127	80	109	11	327
		38,8%	24,5%	33,3%	3,4%	100,0%
		90,7%	93,0%	79,6%	100,0%	87,4%
		34,0%	21,4%	29,1%	2,9%	87,4%
	Ja	13	6	28	0	47
		27,7%	12,8%	59,6%	,0%	100,0%
		9,3%	7,0%	20,4%	,0%	12,6%
		3,5%	1,6%	7,5%	,0%	12,6%
Total		140	86	137	11	374
		37,4%	23,0%	36,6%	2,9%	100,0%
		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		37,4%	23,0%	36,6%	2,9%	100,0%

Av studentene som leverte til over normert tid erfarte om lag 20 % at veileders krav om å heve kvaliteten på oppgaven var en forsinkende effekt.

Oppsummering

Undersøkelsen har vist at hoveddelen av studentene ved Universitetet i Bergen brukte over normert tid i hovedfags- eller masterstudiet. Om lag 23 % av studentene av det undersøkte utvalget avla eksamen til normert tid mens om lag 73 % har enten avlagt eksamen på over normert tid eller hadde hittil i studiet brukt mer enn normert tid. Variasjonen i gjennomføring var stor mellom fakultetene; MN fakultetet fremstod som det fakultetet med hurtigst gjennomføring hvor over halvparten av studentene avla eksamen til normert tid mens SV fakultetet befant seg i den motsatte enden av skalaen der kun 11 % av studentene avla eksamen til normert tid. Etter innføring av masterstudiet har MN studentene økt andelen som har gjennomført på normert tid betydelig og det samme har HF fakultetet. I denne rapporten har vi pekt på ulike faktorer som kan bidra til forklare de fakultetsvise forskjellene. Kvinner var i stort flertall ved alle fakultetene bortsett fra MN fakultetet hvor menn utgjorde et stort flertall her. Med fakultet og psyk fakultet hadde høy gjennomsnittsalder (over halvparten var over 40 år), noe som også til en viss grad gjaldt HF studentene (45 % av studentene er over 30 år). Ved SV og mat nat fakultetet var den store majoriteten av studentene mellom 23 og 29 år. Om lag en tredjedel av studentene forsørget barn i studieperioden, men MN og SV fakultetene hadde klart færrest studenter i denne kategorien. Det overveiende flertallet av studentene ved Med og Psyk fakultetene jobbet opp til full stilling i studieperioden, mens også det store flertallet av studenten fra de andre fakultetene hadde arbeid ved siden av studiene. Studenter ved HF jobbet i større stillingsprosent enn studentene ved MN og SV. MN studentene kom tidligere i gang med oppgaven enn studentene ved de andre fakultetene. SV studentene hadde den seneste oppstarten av alle. En stor del av HF studentene kom også sent i gang med oppgaven, men hadde likevel en god andel som påbegynte oppgaven tidlig og var i tillegg det eneste fakultetet som økte andelen studenter som påbegynte oppgaven tidlig etter innføring av masterstudiet. Ved MN fakultetet fikk flertallet av studentene tildelt problemstilling av sin veileder mens det store flertallet av studentene ved de andre fakultetene formulerte sin egen problemstilling. Omlag 40 prosent av studentene erfarte at avklaring og krav til oppgaven ble tydeliggjort fra instituttens side, flest blant Psyk studentene og færrest blant MN studentene. Undersøkelsen avdekket videre en tendens til gunstig effekt av å skrive oppgaven i tilknytning til et forskningsprosjekt. Det store flertallet av mat nat studentene hadde en svært positiv innstilling til den bindende tidsfristen og tillot den en stor betydning for å avlegge eksamen til normert tid. I motsetning til dette ble tilknytning til en forskergruppe ikke vurdert å være av stor betydning for mat nat studentene. Ferdig formulert problemstilling, tett oppfølging og laboratoriehjelp ble vurdert som betydningsfullt for å levere til normert tid av MN studentene. Holdningene til å avlegge eksamen til normert tid varierte betydelig mellom fakultetene. Av studentene ved HF og SV syntes en stor del at det ikke var så viktig å levere til normert tid, mens det ble vurdert som viktigere for studentene ved de andre tre fakultetene. Mellom 30 og 40 prosent av studentene fra HF, SV og MN fakultetet mente at eget ønske om å heve kvaliteten på oppgaven var forsinkende for studiet, med HF studentene i tet. Vi fant også en tendens til at studentene som fullførte studiet til normert tid i større grad etablerte kontakt med veileder. MN studentene etablerte tidligst

kontakt med veileder, også HF studentene opprettet tidlig kontakt med veileder mens SV studentene igjen befant seg i den motsatte enden og opprettet sent kontakt med veileder. Vi fant også en tydelig sammenheng mellom fullføring av studiet til normert tid og tidlig kontakt med veileder; studenter som fullførte studiet til normert tid hadde også opprettet tidlig kontakt med veileder og undertegnet kontrakten det første eller det andre semester. Veilederes holdning til normert tid varierte betydelig mellom fakultetene; veiledere ved MN fakultetet var i størst grad opptatt av dette mens veiledere ved SV var minst opptatt av at deres studenter skulle avlegge eksamen til normert tid. Vi fant også en tydelig tendens til at studenter som hadde en veileder som var opptatt av at de skulle fullføre studiet innenfor normert tid også fullførte til normert tid. Studenter som brukte over normert tid svarte tilsvarende at deres veileder var verken eller, lite eller svært lite opptatt av normert tid. MN studentene hadde hyppigst kontakt med veileder, halvparten ukentlig eller oftere, mens månedsvise veiledninger var mer vanlig ved de andre fakultetene. Vi fant også en tydelig sammenheng mellom hyppig veiledning og normert tidsbruk i studiet. Det store flertallet av studentene var godt fornøyd med den veiledningen de fikk. Vi fant ikke sammenheng mellom hyppig veiledning og kvalitet i veiledning, men vi fant at flere som avla eksamen til normert tid vurderte sin veiledning som «meget god» enn studenter som brukte over normert tid. Veilederes ønske om å heve kvaliteten på oppgaven ble erfart som en forsinkende effekt av mindretallet, om lag 20 % av studentene som avla eksamen på over normert tid hevdet dette.

Vedlegg 1

Master-/hovedfagsstudenters vurdering av studiesituasjon

Frekvensfordeling

Utdanning:

1. Hvilken utdanning tar du/har du?

Mastergrad	(71,2%)
Hovedfag	(28,8%)
	(N=379)

2. Har du fullført mastergrad/hovedfag?

Nei	37,8%
Ja, på normert tid	23,4 %
Ja, på over normert tid	36%
Ja, på under normert tid	2,9%
	(N=381)

3. Ved hvilket fakultet tar/tok du mastergraden/hovedfaget?

Hist.fil.	26,1%
Samf.vit.	29,5%
Psyk.	12,9%
Med.	9,5%
Mat.nat.	22,1%
	(N=380)

4. Ved hvilket fag/program blir/ble endelig eksamen avlagt?

Angi:

5. Hvor mange semestre var du/har du vært registrert som master-/hovedfagstudent?

2	0,5%	10	2,7%
3	2,1%	11	0,5%
4	26,6%	12	0%
5	21,3%	13	0,3%
6	37,5%	14	0%
7	2,4%	15	0,3%
8	4,8%	20	0,3%
9	0,8%		N=376

6. Er/var du formelt registrert som heltids- eller deltidsstudent under master-/hovedfagsstudiet?

Heltidsstudent	73,7%
Deltidsstudent	19,2%
Deltid deler av studiet	7,1%
	(N=380)

7. Har du hatt permisjon fra studiet i studieperioden?

Ja	16,8%
Nei	83,2%
	(N= 380)

8. Hvis ja, hvor mange semestre?

Ett semestre	52,3%	Fire semestre	3,1%
To semestre	32,3%	Mer enn fire semestre	4,6%
Tre semestre	7,7%		(N=65)

Studiesituasjonen:

9. Hva var hovedgrunnen til at du begynte på master- /hovedfagstudiet?
(Sett kun ett krss).

Interesse for faget, ønsket å lære mer	53,2%
Økte jobbmuligheter / ønske om interessant arbeid	35,7%
Planer om doktorgradsstudium	5,6%
Krav om kvalifisering i nåværende stilling	3,4%
Annet:	2,1%
	(N=378)

10. Er/var det viktig for deg å levere masteroppgaven/hovedfagsoppgaven på normert tid?
(Sett kun ett krss).

Ja, noe annet ville være et faglig nederlag	18,6%
Ja, på grunn av presset økonomisk situasjon	10,9%
Ja, på grunn av kontraktsfestet tidsfrist ved instituttet	13,3%
Ja, i utgangspunktet, men det endret seg etter hvert	36,3%
Nei det er/var aldri viktig	21%
	(N=377)

11. Er/var master-/hovedfagsoppgaven din del av et større forskningsprosjekt og/eller var du tilknyttet en forskergruppe?

Ja	25,9%
Nei	74,1%
	(N=378)

12. Deltar/deltok du regelmessig på seminarer utenom obligatoriske undervisningstiltak i tilknytning til oppgaven (f.eks. fellesveiledninger, forskningsgruppemøter, prosjektseminarer)?

Ja	34,8%
Nei	30,9%
Det er/var ikke et slikt tilbud	34,3%
	(N=379)

13. Har/hadde du arbeid i tilknytning til instituttet/faget i løpet av studieperioden?
(f.eks. kollokvieveileder, forskningsassistent eller lignende).

Nei 75,7%
 (N=378)

14. Hvordan vurderer du det faglige utbyttet av følgende aktiviteter? (Kryss av i ruten *uaktuell* hvis aktiviteten ikke er relevant for deg) Tallene er i prosent.

	Svært godt	Godt	Middels	Dårlig	Svært dårlig	N=
Forelesninger	21,5%	52,8%	23,4%	1,7%	0,6%	(354)
Seminarer/ fellesveiledninger	14,9%	44,4%	35,8%	3,7%	1,1%	(268)
Kurs i forskningdesign/ prosjektbeskrivelse	7,5%	37,6%	34,1%	14,6%	6,2%	(226)
Studentkollokvier	27,6%	37,7%	24,3%	8,8%	1,7%	(239)
Penumslesning	30,9%	49%	16,7%	2,8%	0,6%	(359)
Oppgaveveiledning	35,6%	33,4%	19,7%	8,5%	2,7%	(365)
Laboratoriarbeid	41,2%	42,6%	10,3%	4,4%	1,5%	(68)
Oppgaveskriving	41,5%	38,6%	15,9%	3,1%	0,9%	(352)
Skrivekurs (på lavere grad)	9,3%	32%	37,1%	15,5%	6,2%	(97)
Prosjekttilknytning	25,9%	29,5%	30,4%	8,9%	5,4%	(112)
Arbeid i tilknytning til institutt/faget	28,3%	35,8%	24,2%	6,7%	5%	(120)

Kategorien *Uaktuell* er utelatt i denne tabellen, derfor den store variasjonen i utvalget (N).

15. Hvor relevant er/var de obligatoriske kursene/fagene på master-/hovedfagsstudiet for oppgaven du skrev?

Svært relevante	16,6%	Lite relevante	13,2%
Ganske relevante	38,3%	Svært lite relevante	5%
Middels	26,9%		(N=379)

16. Hvordan vurderer du følgende tilbud/forhold i din studiesituasjon på master- /hovedfag? (Kryss av i ruten *uaktuell* hvis tilbudet/forholdet ikke er relevant for deg) Tallene er i prosent.

	Svært godt	Godt	Middels	Dårlig	Svært dårlig	N=
PC plass	29,3%	31,1%	18,7%	12,7%	8,1%	(283)
Lesesalplass	31,5%	30,8%	21,2%	10,6%	5,8%	(292)
Laboratorieplass	44,6%	32,1%	12,5%	1,8%	8,9%	(56)
Egen kontorplass	39,6%	18,8%	14,8%	10,1%	16,8%	(149)
Oppholdsrom	9,3%	24,4%	34%	15,8%	16,5%	(291)
Bibliotek tjenester	22,1%	55,3%	18,3%	4,3%	0%	(349)
Info. om underv.tilbud, gjesteforelesninger	11,9%	42,4%	33,5%	7,7%	4,5%	(337)
Nettbasert veiledning/kurs	16,8%	32,2%	28,7%	10,5%	11,9%	(143)

Kategorien *Uaktuell* er utelatt i denne tabellen, derfor den store variasjonen i utvalget (N).

17. Hvordan vurderer du betydningen av følgende forhold for *fremdriften* i master- /hovedfagsstudiet?

	Svært positiv betydning	Positiv betydning	Verken eller	Negativ betydning	Svært negativ betydning	N=
Veiledning	49,5%	31,7%	10,5%	5,1%	3,2%	(372)
Datainnsamling/feltarbeid/laboratoriearbeid	36,7%	42,7%	15,4%	4,2%	1%	(286)
Seminarer i tilknytning til oppgaven (f. eks. fellesveiledninger, forskningsgrupper, prosjektseminar)	8,5%	61%	28,3%	1,8%	0,4%	(223)
Prosjekttilknytning / tilknytning til forskningsgruppe	27,3%	43,9%	25%	1,5%	2,3%	(132)
Arbeid i tilknytning til studie	16,2%	35,8%	36,9%	10,6%	0,6%	(179)
Praktisk hjelp ved laboratorium	37%	31,5%	24,1%	1,9%	5,6%	(54)
Aktiviteter utenom studiet	8,3%	32,7%	45,9%	10,9%	2,3%	(303)
Sykdom	0,6%	0,6%	21,8%	47,6%	29,4%	(170)
Familiesituasjon (barn, samlivsbrudd o. l.)	4,1%	14,2%	33,7%	32,5%	15,4%	(246)
Arbeid ved siden av studiet	2%	16%	34,6%	42,2%	5,2%	(306)
Studielån/stipend	20,3%	32,6%	34,4%	8,9%	3,8%	(291)

Kategorien *Uaktuell* er utelatt i denne tabellen, derfor den store variasjonen i utvalget (N).

18. Hvor hadde du din hovedarbeidsplass under arbeidet med master-/ hovedoppgaven?

Hjemme	35,1%
PC plass, lesesalsplass, og / eller laboratorieplass ved Universitetet	47,5%
Eget eller delt kontor ved Universitetet eller tilhørende forskingssentre	10%
Andre løsninger	7,4%
	(N=379)

Veiledningssituasjon:**19. Hvordan ble kontakten med veileder opprettet?**

Fikk tildelt veileder av instituttet	33,8%
Tok selv kontakt med aktuell veileder	44,3%
En kombinasjon av de to første alternativene	19%
Annet	2,9%
	(N=379)

20. På hvilket semester av master-/hovedfagsstudiet ble veilederforholdet oppnevnt?

1. semester	36,9%	5. semester	6,9%
2. semester	26%	6. semester eller senere	1,3%
3. semester	19,9%		(N=377)
4. semester	9%		

21. Når i master-/hovedfagsstudiet undertegnet du en veilederkontrakt?

1. semester	26,5%	5. semester	6,4%
2. semester	23,8%	6. semester eller senere	2,4%
3. semester	19%	Har ikke undertegnet kontrakt	13,4%
4. semester	8,6%		(N=374)

22. Hvordan ble problemstillingen for master-/hovedoppgaven din utarbeidet?

Fikk tildelt problemstilling av veileder	15,9%
Kombinasjon av de to forrige	31,3%
Annet	2,9%
	(N=377)

23. Når i master-/hovedfagsstudiet kom du i gang med selve oppgaven?

1. semester	10,7%	5. semester	9,1%
2. semester	21,2%	6. semester eller senere	5,9%
3. semester	38,1%		(N=373)
4. semester	15%		

24. Ble noen av følgende tiltak satt i verk av instituttet/programmet for at du skulle komme raskt i gang med oppgaven? (Sett gjerne flere kryss).

	JA	NEI	N=
1) Klargjøring av krav til oppgaven og oppgaveomfanget	38,2%	61,8%	(377)
2) Forskningsseminar /krav til utarbeidelse av forskningsdesign	25,7%	74,3%	(377)
3) Tidsfrist for opprettelse av veilederforhold	25%	75%	(376)
4) Tidsfrist for innlevering av prosjektbeskrivelse/skisse	65,3%	34,7%	(377)
5) Informasjon om studieforløp på master / hovedfagsnivå	35,5%	64,5%	(377)
6) Tildeling av oppgave / problemstilling	9,8%	90,2%	(376)
7) Tidsfrist for innlevering av master-/hovedoppgave	32,6%	67,4%	(377)
Annet			

25. Slik du vurderer det, ville noen av tiltakene nevnt i spørsmål 24 vært til hjelp for progresjonen i ditt master-/hovedfagsstudiet (Angi nummer (1-7) og/eller egne forslag)?

Her var det mulighet for flere kryss. Tabellen gir derfor en oversikt over antall tiltak som gikk igjen i svarene og ikke prosent.

1) Klargjøring av krav til oppgaven og oppgaveomfanget	98
2) Forskningsseminar/ krav til utarbeidelse av forskningsdesign	72
3) Tidsfrist for opprettelse av veilederforhold	57
4) Tidsfrist for innlevering av prosjektbeskrivelse	102
5) Informasjon om studieforløp	48
6) Tildeling av oppgave/problemstilling	41
7) Tidsfrist for innlevering av master-/hovedoppgave	80
Annet	

26. Er/var veileder opptatt av at du skal/skulle levere oppgaven på normert tid?

Ja, svært opptatt	14,5%
Ja, nokså opptatt	22%
Både og	29,3%
Lite opptatt	22,3%
Svært lite opptatt	11,8%
	(N=372)

27. Hvor mange ganger i semesteret har/hadde du i gjennomsnitt kontakt med veileder i forbindelse med oppgaven?

Oftere enn ukentlig	3,7%
Ukentlig	19,5%
Månedlig	43,9%
2–3 par ganger i semesteret	25,7%
En gang eller mindre i semesteret	7,2%
	(N=374)

28. Hvordan vil du vurdere kvaliteten på den veiledningen du mottok?

Meget god	35,5%
God	30,9%
Middels	20%
Dårlig	9,9%
Meget dårlig	3,7%
	(N=375)

29. Hadde noen av følgende forhold forsinkende effekt i ditt master-/hovedoppgavearbeid? (Sett gjerne flere kryss. Vennligst svar selv om du leverte master- / hovedoppgaven på normert tid)

	JA	NEI	N=
1) Bytte av veileder	9,1%	90,9%	(374)
2) Mangelfull faglig oppfølging (f.eks. dårlig veiledning)	17,6%	82,4%	(374)
3) Ønske fra veileder om å heve kvaliteten på oppgaven	12,6%	87,4%	(374)
4) Eget ønske om å heve kvaliteten på oppgaven	31,8%	68,2%	(374)
5) Ønske om faglig fordypning	19,6%	80,4%	(373)
6) Liten hjelp til avgrensning av oppgaven/feilvurdering av omfanget av oppgaven	22,7%	77,3%	(374)
7) Datainnsamling (f.eks. feltarbeid, laboratoriarbeid, intervju)	24,4%	75,6%	(373)
8) Fravær av fremdriftsplan	19,8%	80,2%	(374)
9) Bytte av tema og problemstilling	18,7%	81,3%	(374)
10) Mangelfull hjelp til å komme tidlig i gang	18,8%	81,2%	(372)
11) Skrivevegring	21,4%	78,6%	(374)
12) Annet	27,8%	72,2%	(371)

Hvilket av forholdene (1–12) hadde størst forsinkende effekt?

Her var det mulighet for flere kryss. Tabellen gir derfor en oversikt over antall forhold som gikk igjen i svarene og ikke prosent.

1) Bytte av veileder	9
2) Mangelfull faglig oppfølging	24
3) Ønske fra veileder om å heve kvaliteten på oppgaven	4
4) Eget ønske om å heve kvaliteten på oppgaven	35
5) Ønske om faglig fordypning	16
6) Liten hjelp til avgrensing av oppg./feilvurdering av omfang av oppg.	27
7) Datainnsamling (f.eks feltarbeid, lab.øvelser, intervju)	32
8) Fravær av fremdriftsplan	14
9) Bytte av tema og problemstilling	31
10) Mangelfull hjelp til å komme i gang	25
11) Skrivevegring	21
12) Annet	85

30. Er det andre forhold du mener er viktig å påpeke for master-/hovedfagsstudenters muligheter til å levere på normert tid?

Åpent spørsmål som er kommentert i teksten.

Spørsmål 31 og 32 gjelder bare for studenter ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Andre respondenter kan gå videre til spørsmål 33.

31. Dersom du i studiet er/var underlagt en bindende tidsfrist, hvordan var din holdning til dette?

Negativt	23,1%
Positivt	56,4%
Verken negativt eller positivt	20,5%
	(N=78)

32. Ta stilling til betydningen av følgende forhold for levering på normert tid? (Kryss av i ruten *Uaktuell* hvis aktiviteten ikke er relevant for deg).

	Svært stor	Stor	Verken eller	Liten	Svært liten	N=
Bindende tidsfrist	64%	22,7%	10,7%	1,3%	1,3%	(75)
Veiledning	40%	47,8%	10%	2,2%	0%	(90)
Tilknytning til forskningsgruppe	14,8%	37,7%	36,1%	8,2%	3,3%	(61)
Lab.assistanse	20,5%	59,1%	13,6%	4,5%	2,3%	(44)
Ferdig formulert problemstilling	17,7%	44,3%	29,1%	8,9%	0%	(79)
Tett oppfølging generelt i masterprogrammet	26,8%	51,2%	18,3%	3,7%	0%	(82)

Kategorien *Uaktuell* er utelatt i denne tabellen, derfor den store variasjonen i utvalget (N).

Bakgrunnsopplysninger:

33. Kjønn:

Mann	35,5%
Kvinne	64,5%
	(N=380)

34. Fødselsår:

23–29	59,1%
30–39	19,3%
40–49	14%
50–60	7,5%
	(N=372)

35. Sivilstand:

Gift/samboer	61,1%
Ugift	38,9%
	(N=378)

36. Antall barn du har hatt forsørgeransvar for i studieperioden:

Antall barn

0	64,4%
1	17,2%
2	10,6%
3	6,7%
4	0,8%
5	0%
6	0,3%

(N=360)

37. Har/hadde du aleneforsørgeransvar i studieperioden?

Ja	5,2%
Nei	90,5%
Deler av perioden	4,3%

(N=368)

38. Når startet du på master-/hovedfagsstudiet? (f.eks. Våren 2003)

Før Høst 2003	42,7%
Høst 2003	52%
Etter Høst 2003	5,3%

(N=375)

Arbeid:

39. Har/hadde du arbeid ved siden av master-/hovedfagsstudiet?

Ja	81,1%
Nei	18,9%

(N=380)

40. Hvis ja, hvor stor stillingsprosent i studieperioden? (Gjennomsnittelig anslag utenom sommerferier).

1–24%	39,7%
25–49%	23,5%
50–74%	11,6%
75–100%	25,2%
	(N=310)

41. Har / hadde du tidkrevende fritidsaktiviteter utenom master-/hovedfagsstudiet?

Ingen tidkrevende aktiviteter utenom studiene	46,9%
Verv i studentorganisasjoner	14,9%
Annet frivillig arbeid	15,4%
Idrett	12,6%
Annet	10,1%
	N=356

Frekvensene her viser hva respondentene selv mener er tidkrevende. Dette er alt fra noen få timer i uken til en full arbeidsuke på 30–40 timer. Hvis vi derimot setter en grense på 10 timer er det ca. 17% av alle studenter som har tidkrevende fritidsaktiviteter ved siden av studiet.

Vedlegg 2

Forespørsel om deltakelse i Kandidatundersøkelse

Hovedfags- og masterstudenters vurdering av studiesituasjon og studieopplegg

Kjære student/ex-student!

Universitetet i Bergen har gitt Stein Rokkan senter for flerfaglige samfunnsstudier (Rokkansenteret) i oppdrag å gjennomføre en kandidatundersøkelse om hovedfags- og masterstudenters erfaringer med og synspunkter på studiet. For en stund siden mottok du en invitasjon til å delta i denne spørreskjemaundersøkelsen.

For å kunne gi et godt bilde av hvordan studentene erfarer de ulike sidene ved det å gjennomføre et høyere grads studie, henvender vi oss til et utvalg studenter med forespørsel om delta i en spørreskjemaundersøkelse. Utvalget omfatter alle personer som registrerte seg som hovedfags- eller mastergradsstudent høsten 2003 og alle studenter som avla høyere grads eksamen våren 2005 (uavhengig av startpunktet).

For at resultatene skal bli mest mulig representative, er det ønskelig at så mange som mulig besvarer skjemaet. Etter første runde med henvendelser ser vi at vi trenger flere deltakere og tillater oss derfor å sende deg spørreskjemaet på nytt. Vi håper du kan sette av 10 minutter til å besvare skjemaet, noe som vil være til stor hjelp for oss. Vi vil svært gjerne ha dine synspunkter!

Utvalget omfatter alle personer som registrerte seg som hovedfags- eller mastergradsstudent høsten 2003 og alle studenter som avla høyere grads eksamen våren 2005 (uavhengig av startpunktet). Rokkansenteret er faglig ansvarlig for utforming og gjennomføring av undersøkelsen. Undersøkelsen er godkjent av Datatilsynet. Når prosjektet er ferdig 01.06.2006 vil datamaterialet bli anonymisert. I rapporteringen av datamaterialet vil det ikke fremkomme opplysninger som kan bidra til å identifisere enkeltpersoner. Skjemaene er nummerert for at det skal være mulig å foreta purring.

Send skjemaet til Rokkansenteret i vedlagte svarkonvolutt. Vennligst returner skjemaet så snart som mulig, senest (xxx). Det er ønskelig at både du som ennå studerer og du som er uteksaminert svarer.

Vi håper du vil svare på spørreskjemaet!

Spørsmål om undersøkelsen kan rettes til prosjektleder Ingrid Helgøy: ingrid.helgoy@rokkkan.uib.no, tlf. 55583871, eller til forskningsassistentene Sturla Herfindal: sturla.herfindal@rokkkan.uib.no, tlf. 55582307 eller Torgeir Sveri: torgeir.sveri@rokkkan.uib.no, tlf. 55589765

Bergen, (xxx)

Kari Tove Elvbakken
Forskningsdirektør

Ingrid Helgøy
Prosjektleder

NOTATSERIE ROKKANSENTERET (ISSN 1503-0946)

Notatene kan bestilles fra Rokkansenteret, tlf. 55 58 97 10,
e-post: post@rokkan.uib.no, <http://www.rokkansenteret.uib.no>

2006

- 1-2006 *Martin Byrkjeland*: «Høgare utdanningsstilbud på Vestlandet og i Agder-fylka». Mai 2006
2-2006 *Svanaug Fjær*: «Dagsverket – lavterskel arbeidstilbud for rusavhengige. Evalueringsrapport». Juni 2006.
3-2006 *Birgit Skjelbred-Knudsen Valde*: «Norsk anti-korrupsjonspolitikk – svar på behov eller utløst av en internasjonal trend». Juni 2006.
4-2006 *Håkon Høst*: «Kunnskapsstatus vedrørende rekruttering og utdanning til pleie- og omsorgstjenestene i nordiske land». Juni 2006.
5-2006 *Ingrid Helgøy, Sturla Herfindal og Torgeir Sveri*: «Undersøkelse av hovedfags- og masterstudenters gjennomføring og vurdering av studiesituasjonen». Juni 2006.

2005

- 1-2005 *Ivar A. Lima og Agnete Vabø*: «Instituttstruktur og fakultetsorganisering ved HF-fakultetet, Universitetet i Bergen». Mai 2005.
2-2005 *Dag Arne Christensen og Jacob Aars*: «Modalen: Fra off-road til on-line på 25 år». Mai 2005.
3-2005 *Nanna Kildal*: «Fra arbeidsbegrepets historie: Aristoteles til Marx». Mai 2005.
4-2005 *Per Læg Reid, Paul G. Roness and Kristin Rubecksen*: «Autonomy and Control in the Norwegian Civil Service: Does Agency Form Matter?». September 2005.
5-2005 *Per Læg Reid, Paul G. Roness and Kristin Rubecksen*: «Regulating Regulatory Organizations: Controlling Norwegian Civil Service Organizations». September 2005.
6-2005 *Tom Christensen and Per Læg Reid*: «Regulatory Reforms and Agencification». November 2005.
7-2005 *Anne Lise Fimreite and Per Læg Reid*: «Specialization and Coordination: Implications for Integration and Autonomy in a Multi-Level System. November 2005.
8-2005 *Per Læg Reid, Paul G. Roness and Kristin Rubecksen*: «Performance Management in Practice – The Norwegian Way». November 2005.
9-2005 *Stig Hellenen*: «Omstilling i Arbeidstilsynet: Tilsynsmeldingens konsekvenser for strategi og organisering». November 2005.
10-2005 *Per Læg Reid, Runolfur Smari Steinthorsson and Baldur Thorhallsson*: «Europeanization of Nordic Central Governments: Towards a Transnational Regulatory State?». November 2005.
11-2005 *Kari Ludvigsen and Kari Tove Elvbakken*: «The Public, the Mother and the Child. Public Health Initiatives Promoting the Strong and Happy Child – Focusing on Food and Mental Health». December 2005.
12-2005 *Rune Ervik and Ingrid Helgøy*: «Overcoming the Barriers and Seizing the Opportunities for Active Ageing in Norway: Report from an Expert Panel Meeting». December 2005.
13-2005 *Ingrid Helgøy*: «Active Ageing and the Norwegian Health Care System». December 2005.
14-2005 *Martin Byrkjeland og Knut Grove*: «Perspektiv på bygdeutvikling». Desember 2005.
15-2005 *Haldor Byrkjeflot*: «The Rise of a Healthcare State? Recent Healthcare Reforms in Norway». December 2005.
16-2005 *Monica Skjöld Johansen*: «Penga eller livet? Lederutfordringer i det reformerte norske sykehusvesenet». Desember 2005.
17-2005 *Kirsti Malterud, Kari Tove Elvbakken og Per Solvang*: «Helsekameratene. Gruppe for flerfaglig forskning om helse og sykdom i kulturelt perspektiv, Universitetet i Bergen 1999–2005». Desember 2005.

2004

- 1-2004 *Dag Olaf Torjesen and Hallgeir Gammelsæter*: «Management Between Autonomy and Transparency in the Enterprise Hospital». January 2004.
2-2004 *Haldor Byrkjeflot and Simon Neby*: «The Decentralized Path Challenged? Nordic Health Care Reforms in Comparison». January 2004.
3-2004 *Tom Christensen and Per Læg Reid*: «The Fragmented State – the Challenges of Combining Efficiency, Institutional Norms and Democracy». March 2004.
4-2004 *Morten Dyrdal*: «Europeisering av tilsynsmyndigheter i Norge og Sverige». Mars 2004.

- 5-2004 *Karsten Vrangbæk and Katarina Østergren*: «The Introduction of Choice in Scandinavian Hospital Systems. Arguments and Policy Processes in the Danish and the Norwegian Case». March 2004.
- 6-2004 *Marit Tjomsland*: «Internationalization at Norwegian Universities and Colleges after the Quality Reform». April 2004. The Globalization Program.
- 7-2004 *Hans-Tore Hansen, Anne Hege Trædal-Henden, Olaf Jürgens and Wolfgang Voges*: «Poverty among Households with Children: A Comparative Study of Lone Parents and Couples with Children in Norway and Germany». April 2004.
- 8-2004 *Renate Storetvedt Lien og Arnhild Taksdal*: «Integrering av kjønnsperspektiv i offentlig tjenesteproduksjon og planlegging». Mai 2004.
- 9-2004 *Ingrid Helgøy og Synnøve Serigstad*: «Tilsyn som styringsform i forholdet mellom staten og kommunene». Mai 2004.
- 10-2004 *Morten Dyrdal*: «Legemiddeltilsyn og europeisering». September 2004.
- 11-2004 *Bodil Ravneberg*: «Økonomiske insentiv i arbeidslinjen, virker det? Evaluering av forsøksordning med kvalifiseringsstønad i 'Prosjektet Amalie' i Åsane». Oktober 2004.
- 12-2004 *Per Læg Reid and Synnøve Serigstad*: «Organizing for Homeland Security: The Case of Norway». November 2004.
- 13-2004 *Ivar Bleiklie*: «Institutional Conditions and the Responsibilities of Universities». November 2004.
- 14-2004 *Lise Hellebø*: «Food Safety at Stake – the Establishment of Food Agencies». November 2004.
- 15-2004 *Katarina Østergren*: «The Institutional Construction of Consumerism. A Study of Implementing Quality Indicators». November 2004.
- 16-2004 *Ingrid Helgøy and Anne Homme*: «Governance in Primary and Lower Secondary Education. Comparing Norway, Sweden and England». November 2004.
- 17-2004 *Tom Christensen, Per Læg Reid and Inger Marie Stigen*: «Performance Management and Public Sector Reform: The Norwegian Hospital Reform». December 2004.
- 18-2004 *Tom Christensen and Per Læg Reid*: «Regulatory Agencies – The Challenges of Balancing Agency Autonomy and Political Control». December 2004.
- 19-2004 *Dag Arne Christensen*: «Velferdsstat, rettighetslovgivning og lokalt selvstyre». Desember 2004.
- 20-2004 *Kristin Rubecksen*: «Civil Service Organizations in Norway: Organizational Features and Tasks». December 2004.
- 21-2004 *Kjell Erik Lommerud, Odd Rune Straume and Lars Sørgard*: «National Versus International Mergers in Unionised Oligopoly». December 2004. The Globalization Program.
- 22-2004 *Birte Folgerø Johannessen*: «Ledelse og evidens i det psykiske helsevernet, konsekvenser for kunnskapsforståelse og organisering». Desember 2004.
- 23-2004 *Jacob Aars og Svein Kvalvåg*: «Politiske uttrykksformer i en bykontekst». Desember 2004.
- 24-2004 *Ingrid Helgøy*: «Active Ageing in the Labour Market. Country Report – Norway». December 2004.
- 25-2004 *Torgeir Sveri*: «Strukturer og reformer. En kvalitativ analyse av reformen 'Enhetlig ledelse' sett i lys av sykehusets arbeidsorganisering». Desember 2004.
- 26-2004 *Stig Hellenen*: «Arbeidstilsynets rollekonflikt: Vekslede tilsynsstrategier mellom kontroll og veiledning». Desember 2004.
- 27-2004 *Kjell Erik Lommerud, Frode Meland and Odd Rune Straume*: «Globalisation and Union Opposition to Technological Change». December 2004.
- 28-2004 *Frode Meland*: «A Union Bashing Model of Inflation Targeting». December 2004. The Globalization Program.

2003

- 1-2003 *Tom Christensen og Per Læg Reid*: «Politisk styring og privatisering: holdninger i elitene og befolkningen». Mars 2003.
- 2-2003 *Ivar Bleiklie, Per Læg Reid and Marjoleine H. Wik*: «Changing Government Control in Norway: High Civil Service, Universities and Prisons». March 2003.
- 3-2003 *Badi H. Baltagi, Espen Bratberg and Tor Helge Holmås*: «A Panel Data Study of Physicians' Labor Supply: The Case of Norway». March 2003. HEB.

- 4-2003 *Kjell Erik Lommerud, Frode Meland and Lars Sørgard*: «Unionised Oligopoly, Trade Liberalisation and Location Choice». March 2003. The Globalization Program.
- 5-2003 *Lise Hellebø*: «Nordic Alcohol Policy and Globalization as a Changing Force». April 2003.
- 6-2003 *Kim Ove Hommen*: «Tilsynsroller i samferdselssektoren». April 2003.
- 7-2003 *Tom Christensen and Per Læg Reid*: «Trust in Government – the Significance of Attitudes Towards Democracy, the Public Sector and Public Sector Reforms». April 2003.
- 8-2003 *Rune Ervik*: «Global Normative Standards and National Solutions for Pension Provision: The World Bank, ILO, Norway and South Africa in Comparative Perspective». April 2003. The Globalization Program.
- 9-2003 *Nanna Kildal*: «The Welfare State: Three Normative Tensions». Mai 2003.
- 10-2003 *Simon Neby*: «Politisk styring og institusjonell autonomi – tre illustrasjoner». Mai 2003.
- 11-2003 *Nina Berven*: «Cross National Comparison and National Contexts: Is what we Compare Comparable?». July 2003. The Globalization Program.
- 12-2003 *Hilde Hatleskog Zeiner*: «Kontrollhensyn og kontrollpraksis. En studie av Food and Veterinary Office (FVO)». August 2003.
- 13-2003 *Nanna Kildal*: «Perspectives on Policy Transfer». August 2003.
- 14-2003 *Erik Allardt*: «Two Lectures: Stein Rokkan and the Twentieth Century Social Science». «Den sociala rapporteringens tidstypiska förankring». September 2003.
- 15-2003 *Ilcheong Yi*: «The National Patterns of Unemployment Policies in Two Asian Countries: Malaysia and South Korea». September 2003. The Globalization Program.
- 16-2003 *Dag Arne Christensen*: «Active Ageing: Country Report Norway». November 2003.
- 17-2003 *Kim Ove Hommen*: «Tilsynspolitikk i Norge: Utflytting og autonomi». November 2003.
- 18-2003 *Dag Arne Christensen, Rune Ervik and Ingrid Helgøy*: «The Impact of Institutional Legacies on Active Ageing Policies: Norway and UK as Contrasting Cases». December 2003.
- 19-2003 *Ole Frithjof Norheim og Benedicte Carlsen*: «Legens doble rolle som advokat og portvakt i Fastlegeordningen. Evaluering av fastlegeordningen». Desember 2003. HEB
- 20-2003 *Kurt R. Brekke og Odd Rune Straume*: «Pris- og avanseregulering i legemiddelmarkedet. En prinsipiell diskusjon og en vurdering av den norske modellen». Desember 2003. HEB
- 21-2003 *Per Læg Reid, Vidar W. Rolland, Paul G. Roness and John-Erik Ågotnes*: «The Structural Anatomy of the Norwegian State 1947–2003». December 2003.
- 22-2003 *Ivar Bleiklie, Haldor Byrkjeflot and Katarina Östergren*: «Taking Power from Knowledge. A Theoretical Framework for the Study of Two Public Sector Reforms». December 2003. ATM.
- 23-2003 *Per Læg Reid, Ståle Opedal and Inger Marie Stigen*: «The Norwegian Hospital Reform – Balancing Political Control and Enterprise Autonomy». December 2003. ATM.
- 24-2003 *Håkon Høst*: «Kompetansemåling eller voksenutdanning i pleie- og omsorgsfagene? Underveisrapport fra en studie av pleie- og omsorgsutdanningene». Desember 2003.
- 25-2003 *Kjell Erik Lommerud, Odd Rune Straume and Lars Sørgard*: «Downstream merger with upstream market power». The Globalization Program. December 2003.
- 26-2003 *Ingrid Drexel*: «Two Lectures: The Concept of Competence – an Instrument of Social and Political Change». «Centrally Coordinated Decentralization – No Problem? Lessons from the Italian Case». December 2003.

2002

- 1-2002 *Håkon Høst*: «Lærlingeordning eller skolebasert utdanning i pleie- og omsorgsfagene?». April 2002.
- 2-2002 *Jan-Kåre Breivik, Hilde Haualand and Per Solvang*: «Rome – a Temporary Deaf City! Deaflympics 2001». June 2002.
- 3-2002 *Jan-Kåre Breivik, Hilde Haualand og Per Solvang*: «Roma – en midlertidig döv by! Deaflympics 2001». Juni 2002.
- 4-2002 *Christian Madsen*: «Spiller det noen rolle? – om hverdagen på nye og gamle sykehjem». Juni 2002.
- 5-2002 *Elin Aasmundrud Mathiesen*: «Fritt sykehusvalg. En teoretisk analyse av konkurranse i det norske sykehusmarkedet». Juni 2002. HEB.
- 6-2002 *Tor Helge Holmås*: «Keeping Nurses at Work: A Duration Analysis». June 2002. HEB.
- 7-2002 *Ingvild Halland Ørnsrud*: «Mål- og resultatstyring gjennom statlige budsjettreformer». Juli 2002.

- 8-2002 *Torstein Haaland*: «Tid, situasjonisme og institusjonell utakt i systemer». Juli 2002.
- 9-2002 *Kristin Strømsnes*: «Samspillet mellom frivillig organisering og demokrati: Teoretiske argument og empirisk dokumentasjon». August 2002.
- 10-2002 *Marjoleine Hooijkaas Wik*: «Mangfold eller konformitet? Likheter og forskjeller innenfor og mellom fem statlige tilknytningsformer». August 2002.
- 11-2002 *Knut Helland*: «Den opprinnelige symbiosen mellom fotball og presse». September 2002.
- 12-2002 *Nina Berven*: «National Politics and Global Ideas? Welfare, Work and Legitimacy in Norway and the United States». September 2002. The Globalization Program.
- 13-2002 *Johannes Hjellbrekke*: «Globalisering som utfordring til samfunnsvitskapane». September 2002. Globaliseringsprogrammet.
- 14-2002 *Atle Møen*: «Den globale produksjonen av symbol og kunnskap. Verdsflukt og verdsherredømme». September 2002. Globaliseringsprogrammet.
- 15-2002 *Tom Christensen and Per Læg Reid*: «Complex Patterns of Interaction and Influence Among Political and Administrative Leaders». October 2002.
- 16-2002 *Ivar Bleiklie*: «Hierarchy and Specialization. On Institutional Integration of Higher Education Systems». Oktober 2002.
- 17-002 *Per Læg Reid, Runolfur Smari Steinthorsson and Baldur Thorhallsson*: «Europeanization of Public Administration: Effects of the EU on the Central Administration in the Nordic States». November 2002.
- 18-2002 *Tom Christensen and Per Læg Reid*: «Trust in Government – the Relative Importance of Service Satisfaction, Political Factors and Demography». November 2002.
- 19-2002 *Marit Tjomsland*: «Arbeidsinnvandrings situasjonen i Norge etter 1975». November 2002. Globaliseringsprogrammet.
- 20-2002 *Augustín José Menéndez m.fl.*: «Taxing Europe. The Case for European Taxes in Federal Perspective». December 2002. The Globalization Program.
- 21-2002 *Fredrik Andersson and Kai A. Konrad*: «Globalization and Risky Human Capital Investment». December 2002. The Globalization Program.
- 22-2002 *Fredrik Andersson and Kai A. Konrad*: «Human Capital Investment and Globalization in Extortionary States». December 2002. The Globalization Program.
- 23-2002 *Anne Lise Fimreite, Yngve Flo og Jacob Aars*: «Generalistkommune og oppgavedifferensiering. Tre innlegg». Desember 2002.
- 24-2002 *Knut Grove*: «Frå privat initiativ til kommunalt monopol. Lysverk, sporvegar og renovasjon i Bergen og Oslo 1850–1935». Desember 2002.
- 25-2002 *Knut Grove*: «Mellom 'non-intervention' og 'samfundsvillie'. Statleg og kommunal regulering av økonomisk verksemd i Norge på 1800-talet». Desember 2002.
- 26-2002 *Dag Arne Christensen*: «Hovedtyper av valgordninger. Proporsjonalitet eller politisk styring?». Desember 2002.
- 27-2002 *Jan Erik Askildsen, Badi H. Baltagi and Tor Helge Holmås*: «Will Increased Wages Reduce Shortage of Nurses? A Panel Data Analysis of Nurses' Labour Supply». December 2002. HEB.
- 28-2002 *Sturla Gjesdal, Peder R. Ringdal, Kjell Haug and John Gunnar Mæland*: «Medical Predictors of Disability Pension in Long-Term Sickness Absence. December 2002. HEB.
- 29-2002 *Dag Arne Christensen og Jacob Aars*: «Teknologi og demokrati. Med norske kommuner på nett!». Desember 2002.
- 30-2002 *Jacob Aars*: «Byfolk og politikk. Gjennomgang av data fra en befolkningsundersøkelse i Bergen, Oslo og Tromsø». Desember 2002.
- 31-2002 *Hjørdis Grove*: «Kommunaliseringsprosessen i Århus 1850–1940». Desember 2002.